

ЗАВѢЩАНІЯ

ЗА

УЧЕБНЫ-ТЪ ЗАВЕДЕНІЯ

ВЪ

ГАБРОВО.

ЗАВѢЩАНІЕ-ТО

НА

ТЕОДОСІЯ П. ІОВЧЕВА.

Во имя отца и сына и святаго Духа аминь. Въ лѣто спасително 1831. Октомврія 21. Азъ Θεодосій Петровъ Іовчевъ, роденъ въ Габрово, Нѣжинскій Гръкъ, като имамъ съ Божіѣж тж милость цѣль умъ тж си и зравъ разумъ тж си и всички тж си чувства, И като мыслѣкъ пришествіе то на смъртъ тж неизвѣстно и непрѣдвидимо и за да не останѣтъ не наредены недвижими тж ми имоты, за туй излагамъ настоящъ тж си послѣдніѣ волѣж и мнѣніе и завѣтъ свой. Молижъ ся прочее на Божественнѣж тж Неговѣж благость за да ми вдѣхне да гѣ наредѣж по угодность на Всесвятѣж тж Неговѣж волѣж за успокоеніе на смирениѣж тж ми душѣж.

§ 1.

Въ първо прочее прѣпорѣчвамъ душѣж тж си на Божій промыслъ, послѣ искамъ прошѣжъ отъ всички христіани братія както и азъ прощавамъ всички отъ всички тж си душѣж.

§ 2.

Поставямъ настоятели, управители и испълнители на настояще то си завѣщаніе Господа Николая, Димитрія и Христофора Мустаковы, които жарко молижъ да въсприематъ съ доброволно сърце това за мене настоятелство.

Η ΔΙΑΘΗΚΗ

ΤΟΥ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ Π. ΙΩΒΤΖΟΦ.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἁμῆν. Ἐν ἔτη τῷ σωτηρίῳ 1831. Ὀκτωβρίου 21. Ἐγὼ ὁ Θεοδόσιος Πέτρου Ἰώβτζοφ, γεννημένος εἰς Γάμπροβον, τῆς Νήζνης γραιοῦ, ἔχων, θεῶ ἑλέω, τὸν νοῦν μου σώον, καὶ ὑγιεῖς τὰς φρένας μου, καὶ ἀπάσας μου τὰς αἰσθήσεις, στοχαζόμενος δὲ τὴν παρουσίαν τοῦ θανάτου ἄδηλον καὶ ἀπρόοπτον, καὶ διὰ νὰ μὴ μείνουν ἀδιάτακτα τὰ ἀκίνητα ὑπάρχοντά μου, διὰ τοῦτο ἐκθέτω τὴν παροῦσάν μου ἀισχάτην βουλήν καὶ γνώμην, καὶ διαθήκην μου. Δέομαι οὖν τῆς θείας αὐτοῦ ἀγαθότητος ἵνα μετ' ἐμπνεύσει νὰ διατάξω ταῦτα κατ' εὐαρέσειν τοῦ παναγίου αὐτοῦ θελήματος πρὸς ἀνάπαυσιν τῆς ταπεινῆς μου ψυχῆς.

A.

Ἐν πρώτοις λοιπὸν συνίστημι τὴν ψυχὴν μου εἰς τὴν θεῖαν πρόνοιαν, ἔπειτα ζητῶ συγχώρησιν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς Χρηστιανούς, καθὼς καὶ ἐγὼ συγχωρῶ ὅλους ἐξ ὅλης μου τῆς ψυχῆς.

B.

Ἀποκαθησῶ ἐπιτρόπους, διοικήτάς, καὶ ἐκπληρωτάς τῆς παροῦσής μου διαθήκης τοὺς Κυρίους Νικόλαον, Δημήτριον καὶ Χρησόφορον Μουσακῶφ, τοὺς ὁποίους παρακαλῶ θερμῶς νὰ ἀναδεχθῶσι μετὰ εὐπροαιρέτου καρδίας ταύτην μου τὴν ἐπιτροπὴν.

§ 3.

Оставямъ на племянницы тѣ на сестрѣ си Ганж, и сестрѣ си Маріѣ отъ каменскѣ тѣ воденицѣ на мѣжкы тѣ Ганины дѣца единъ камькъ, и на мѣжкы тѣ Маріинны дѣца единъ камькъ; още на сѣщы тѣ оставямъ юртовы тѣ които сѣ въ Габрово да ги дѣлятъ братскы, като даватъ мѣжкы тѣ на женскы тѣ единъ четъ часть.

§ 4.

Оставямъ отъ каменскѣ тѣ воденицѣ два та камька да събиратъ приходи тѣ на равно епитропы тѣ на три тѣ въ Габрово черквы за да мя споменувать, до дѣто да ся устрои общо то училище въ Габрово, и тогазы молѣж горѣреченны тѣ епитропы да врѣдадѣтъ истый тѣ приходъ на училищны тѣ епитропы.

§ 5.

Оставямъ дюгены тѣ на ѣгълъ тѣ съ одаи тѣ надъ тѣхъ, дѣто сѣ на вето то курте, на общо то училище което ще стане въ Габрово, додѣто прочее ся устрои то, приходъ тѣ имъ ще ся събира всяка година отъ реченны тѣ мои епитропы, като даватъ всякъ годинъ по двѣстѣ гроша на черквѣ тѣ на вето то курте за да мя споменувать, а които оставатъ да ся даватъ подъ лихвѣ съ сигорита за наращеніе въ ползъ на училище то.

§ 6.

За грижъ тѣ коѣто ще иматъ реченны тѣ мои епитропы за извършваніе на настоящій ми Завѣтъ, оставямъ имъ лозіе то си на Дълу Спири съсъ зданіе то въ него и *гидицы тѣ му* което плаща по петнадесетъ гроша ембатику на Раду Вода. А сенеты тѣ (записы тѣ) както на дюгены тѣ, така и на лозіе то на мѣрватъ ся за опазваніе дадены отъ стрынъ ми на коконъ Аникъ.

Γ.

Ἄφινω εἰς τοὺς ἀνεψιούς τῆς ἀδελφῆς μου Γάνας, καὶ τῆς ἀδελφῆς μου Μαρίας ἀπὸ τοὺς πετρίνους μύλους εἰς τὰ ἀρσενικὰ παιδία τῆς Γάνας μίαν πέτραν, καὶ εἰς τὰ ἀρσενικὰ παιδία τῆς Μαρίας μίαν πέτραν, ἔτι εἰς τὰ ἴδια ἀφίνω τὰ ἐν Γαμπρόβω ἰούρτια νὰ τὰ μοιράζονται ἀδελφικὰ καὶ τὰ ἀρσενικὰ μερίδιον νὰ δίδωσιν εἰς τὰ θυλικὰ τὸ ἐν πέμπτον.

Δ.

Ἄφινω ἐκ τοῦ πετρίνου μύλου τὰς δύο πέτρας νὰ συνάξωσι τὸ εἰσόδημα ἐξ ἴσου οἱ ἐπίτροποι τῶν ἐν Γαμπρόβω τριῶν ἐκκλησιῶν διὰ μνημόσυνόν μου, ὥστε νὰ ἀποκατασταῇ τὸ ἐν Γαμπρόβω κοινὸν σχολεῖον, καὶ τότε παρακαλῶ τοὺς ἄνω εἰρημένους ἐπιτρόπους νὰ παραδώσωσι τὸ αὐτὸ εἰσόδημα εἰς τοὺς ἐπιτρόπους τῆς σχολῆς.

Ε.

Ἄφινω τὰ ἐργαστήρια τῆς κώχης μὲ τὰ ἐπάνω ὀντάδιά των, ὅπου εἶναι εἰς τὴν παλαιὰν κούρτην, εἰς τὸ κοινὸν σχολεῖον ὅπου μέλλει νὰ γίνῃ εἰς τὸ Γάμπροβον, ἕως ὅτου λοιπὸν ἀποκατασταῇ, τὸ εἰσόδημά των θέλει συνάξεται κατ' ἔτος παρὰ τῶν εἰρημένων ἐπιτρόπων μου, δίδοντες κατ' ἔτος ἀνὰ διακόσια γρόσια εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς παλαιᾶς κούρτης διὰ μνημόσυνόν μου, καὶ τὰ μένοντα νὰ τοκίζονται μὲ ἀσφάλειαν πρὸς αὐξήσιν τῆς σχολῆς.

Ϛ.

Διὰ τὴν φροντίδα ὅπου θα ἔχουσιν οἱ ῥηθέντες ἐπίτροποί μου πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς παροῦσης μου διαθήκης, τοὺς ἀφίνω τὸ ἀμπέλι εἰς τὸ Διάλου Σπίρι μὲ τὸ ἐπ' αὐτὸ κτήριον, καὶ τὰ γεδικιά του, τὸ ὅποιον πληρόνει ἀνὰ δέκα πέντε γρόσια ἑμπατίκι εἰς τὸν Ράδου Βόδαν. Τὰ δὲ συνῆτια ὅσον τῶν ἐργαστηρίων, τόσον καὶ τοῦ ἀμπελίου εὐρίσκονται πρὸς φύλαξιν δομένα ἀπὸ τὴν θεϊάν μου εἰς τὴν κοκκῶνα Ἀγγίκαν.

§ 7.

Оставямъ да ся продаде мѣсто то което ся казва Петковъ ханъ въ подѣ тѣ на Шербанъ Вода и отъ грошове тѣ да ся дадѣтъ на племянницѣ тѣ ми Ефросинѣ х. Юновѣ половина та, а останѣлы тѣ да ся раздадѣтъ по мнастыри и сыроманкы мѣста дѣто ся одобри отъ епитропы тѣ ми.

§ 8

Оставямъ още да съберѣтъ епитропы тѣ ми и колкото имамъ да земамъ отъ продажбѣ тѣ на мюлкове тѣ ми въ Габрово, които събираны да ся даватъ подѣ лихвѣ и тѣ за да бѣдѣтъ въ наращеніе за ползѣ на училище то.

§ 9.

Оставямъ още на общо то училище мѣста та които ся казуютъ ветый конакъ *грѣчарница* и на срѣщу новый конакъ отъ странѣ мѣсто то ми съ ханѣ тѣ на Мануила, които ще употрѣбятъ реченны тѣ епитропы за потрѣбѣ тѣ на училище то.

§ 10.

Колкото готовы пары ми ся намѣрятъ и колкото ся съберѣтъ молижъ епитропы тѣ да гы иждивятъ както за погребеніе то ми тѣй и за спомянуванія та испослѣ до три години, и понеже тѣ не стигатъ, да ставатъ отъ приходы тѣ на дюкены тѣ.

§ 11

Най послѣ казувамъ че реченны тѣ мои епитропы като свѣршатъ всичко отъ настояще то ми завѣщаніе молижъ гы да ся грижатъ за да опрѣдѣлятъ учители въ това училище, почтенны и благонѣравны, щото учащи тѣ ся не само да успѣватъ въ ученіе то, но и да ставатъ добры и полезны гражданы. А това епитропство ще остане и ще ся прѣподава отъ тѣхъ по наслѣдство всякога. —

Z.

Ἄφίνω νὰ πωληθῆ ὁ τόπος ὁποῦ ὀνομάζεται χάνι τοῦ Πέτκου εἰς τὸν πόδον τοῦ Σερπάν Βόδα, καὶ ἐκ τῶν γροσίων νὰ δοθῶσιν ἀνεπιθῆ μου Εὐφροσυνῆ Χ. Ἰωνᾶ τὰ ἥμισυ, καὶ τὰ ῥέσα νὰ μειρασθῶσιν εἰς μοναστήρια, καὶ πτωχὰ μέρη ὅπου ἐγκριθῆ παρὰ τῶν ἐπιτρόπων μου.

H.

Ἄφίνω προσέτι, νὰ συναζῶσιν οἱ ἐπίτροποί μου καὶ τὰ ὅσα ἔχω νὰ λαμβάνω ἀπὸ τὴν πούλησιν ἐκ τῶν τοῦ Γαμπρόβου μουλιῶν μου, τὰ ὅποια συναζόμενα νὰ τοκίζωνται καὶ αὐτὰ διὰ νὰ ἦναι πρὸς αὐξήσιν τῆς σχολῆς.

Θ.

Ἄφίνω προσέτι διὰ τὴν κοινὴν σχολὴν τοὺς τόπους καλουμένους παλαιὸν κωνάκι, γραντζάρνιτσα καὶ τὸν ἀντικρυ τοῦ καινουρίου κονακίου πλαγίως μὲ τὸ χάνι τοῦ Μανουὴλ τόπον μου, τοὺς ὁποίους θέλουν μεταχειρισθῆ οἱ ῥηθέντες ἐπίτροποι διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ σχολείου.

I.

Ὅσα μετρητὰ μοι εὐρεθῶν, καθὼς καὶ ὅσα ἤθελον συναχθῆ, παρακαλῶ τοὺς ἐπιτρόπους νὰ τὰ ἐξοδεύσουν τόσον διὰ τὴν κηδείαν μου, ὅσον καὶ διὰ τὰ μετέπειτα μνημόσυνα ἕως τὴν τριετίαν, καὶ ἐπειδὴ αὐτὰ δὲν φθάνουσιν, ἀπὸ τὸ εἰσόδημα τῶν ἐργαστηρίων νὰ γείνωσιν.

IA.

Τελευταῖον λέγω ὅτι, οἱ ῥηθέντες ἐπίτροποί μου ἀφοῦ ἐκτελέσωσιν ὅλα τὰ τῆς παρούσης διαταγῆς μου, τοὺς παρακαλῶ νὰ φροντίσωσιν εἰς τὸ νὰ διορίζωνται διδάσκαλοι εἰς τὸ αὐτὸ σχολεῖον, σεμνοὶ καὶ χρησοίθεις, ὡς οἱ διδασκόμενοι ὅχι μόνον νὰ προκόπτωσιν εἰς τὰ γράμματα, ἀλλὰ καὶ νὰ γείνουσι χρησοὶ, καὶ ὀφελιμοὶ πολῖται, Ἡ δὲ ἐπιτροπὴ αὕτη θέλει διαμένει, καὶ διαδέχεται ὑπὸ τοὺς ἰδίους κατὰ διαδοχὴν διαπαντός.

БИБЛИОТЕКА на
Тодоръ Д. Плочевъ

Ето съ Божіѣ тж благодать свършихъ наредѣ тж на завѣщаніе то си подписано съ собственнѣ тж ми рѣкѣ, и съ свидѣтельства на достовѣрны лица. Тая е послѣдня та, собствена та и всеобща та воля и завѣщаніе мое прѣдъ Бога и прѣдъ чловѣцы тѣ, която да има всичкѣ тж силѣ на подтвърженіе прѣдъ съдовище, щото никой нищо отъ каквото съмъ наредилъ да не помѣсти и прѣстори, нито на зеты тѣ отъ мене мои епитропы да досажда или испытваніе или прѣсмѣтнуваніе да ище по който и да е причинѣ и извиненіе, за това го и увѣрявамъ и само-рѣчно ся подписвамъ. *Теодосій Петровъ Ючевъ.*

Иоанъ Д. Кылифаровъ мартуръ.

Θεοχάρης Γεωργίου μάρτυρά.

Никола Стояновъ Трявналѣ мартуръ.

Никола Тихоль мартуръ.

Петро Юванъ мартуръ.

И попытахъ болныйтѣ който съ здравъ разсѣдѣкъ отговори че това завѣщаніе съ собственно негово желаніе и съ неговѣ рѣкѣ е подписанно.

Титоларный Свѣтъникъ Крыжановскій.

Това копіе е тѣкмо по оригиналтѣ на показателното писмо и заминѣто въ кондикѣтѣ на генералното Русско консулато на лѣто 1831. Октомврій 22. Подъ № 410. И за увѣреніе канцеларіята на това генерално консулато увѣрява.

Букурещъ. 6 Іунія 1847. (Д. П.) Подписанъ.

Статскій Совѣтъникъ Котовъ.

Това копіе понеже е сѣщо споредъ копіето което намѣрихъ въ хартиитѣ на покойнытѣ епитропы както е оставено отъ Теодосія Ючевъ на Габровското училище което увѣрява и подписанный-тъ

1864. Іулія 7.

Букурещъ.

Григорій Н. Мустаковъ.

Ἰδοὺ θεία χάριτι ἐτελείωσα τὴν διάταξιν τῆς διαθήκης μου ὑπογεγραμμένης μὲ τὸ ἴδιόν μου χέρι, καὶ μὲ μαρτυρίας ἀξιοπίστων ὑποκειμένων. Αὕτη εἶναι ἡ τελευταία, κυρία καὶ καθολικὴ θέλησις καὶ διαθήκη μου ἐνώπιον θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἡ ὁποία νὰ ἔχη ὅλην τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ κῦρος ἐνώπιον κρητηρίου, ὥστε μηδένα μηδὲν ὅσα διέταξα παρασαλεύειν καὶ ἀνατροπεῖν, μηδὲ τοὺς διαλειφθέντας ἐπιτρόπους μου παρενοχλεῖν, ἢ ἐξέτασιν ἢ ἀναλογισμοὺς ζητεῖν ἐπὶ ὅποιανδήποτε αἰτίαν καὶ πρόφασιν, διό βεβαιῶ αὐτὴν καὶ ἰδιοχείρως ὑπογράφομαι. Θεοδώσιος Πέτρου Ἰοφτζος.

Иоанъ Д. Кылифаровъ мартуръ.

Θεοχάρις Γεωργίου μαρτυρῶ.

Никола Стояновъ Трявналь мартуръ.

Никола Тихоль мартуръ.

Петро Юванъ мартуръ.

И спросилъ я больного которой здравѣмъ разсудкомъ отвѣчалъ что сіе завѣщаніе собственнымъ его желаніемъ и его рукою подписано.

Титоларный Совѣтникъ Крыжановскій.

Acéstă copie esta în tocmăi cu originalul adeneritu si trecuta în condica generaligescului consulat Russesc din létul 1831, Octomvrie 22 subt N° 410, si spré încredintzaré cantelaria aceluï généralisese Consultatu adivereza. Bucarest în 6 Iunie 1847. (A. II.) Iscalitu

Статскій Совѣтникъ Котоев.

Acést copie fiind în tocmăi dupa copie cé am gasit între hartiile реpusatiloru epitropi în privinta stării lásate de Theodosie Iofcióf, scoleï dela Gabrova sa încredintéza, si de subt semnatul.

1864. Iulie 7.

Bucarest.

Grigorie N. Mustacoff:

ЗАВѢЩАНІЕ-ТО
НА
ВАСИЛІЯ Е. АПРИЛОВЪ.

Во имя Отца и Сына и Святаго Духа !

Quid potui feci, faciant meliora potentes.

Азъ долуподписанный, записанный въ Нѣжинскій ать грецкій ать Магистратъ, подданъ Русскій, Василій Евстаѣевъ Априловъ, Българинъ, рожденъ въ турски тѣ владѣнія въ Българія тж въ село Габрово на 1789 годиниж 21 день Юля мѣсяца, дѣржащъ Православнѣж тж Восточна тж вѣрѣж, зачтото имамъ желаніе да устроя иманіе то си така, дѣто подиръ смертъ тж ми да ся употреби по желаніе то ми безъ перемѣнѣж за просвѣщеніе то на соотечественници тѣ, Българе тѣ, кои то сж едно племя съ други тѣ Словене, но останахъ отъ тѣхъ назадъ въ образованіе то и ученіе то, съ здравъ умъ и твердѣж память направихъ той мой духовный завѣтъ, и го подписахъ еъ рѣкѣж тж си.

Η ΔΙΑΘΗΚΗ
ΤΟΥ
ΒΑΣΗΛΙΟΥ Ε. ΑΠΡΗΛΟΒ.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ
καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος!

Quid potui feei, faciant meliora potentes.

Ἐγὼ ὁ ὑπογεγραμμένος τῆς Νίζνης Γραικός, ὑπήκοος Ρῶσσοι, Βασίλειος Εὐσταθίου Ἀπρίλλοβ, τὸ γένος Βόλγαρος γεννηθεὶς εἰς Βολγαρίαν τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους εἰς κωμόπολιν Γάβροβον κατὰ τὸ 1789 Ἰουλίου 21, τέκνον τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, θέλων νὰ μεταχειρισθῶ μετὰ θάνατον τὴν περιουσίαν μου κατὰ τὴν θέλησίν μου, χωρὶς τὴν παραμικρὰν μεταβολὴν, πρὸς πολιτισμὸν τῶν συμπατριωτῶν μου Βολγάρων, συζαινόντων μίαν φυλὴν μετὰ τὸς λοιποὺς Σλαβιάνους, πλὴν μαινάντων ὀπίσω αὐτῶν κατὰ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν παιδείαν, καὶ σώας ἔχων τὰς φρένας καὶ σταθερὰν τὴν διάνοιαν ἐξεθεσα τὴν παροῦσαν διαθήκην μου, καὶ τὴν ὑπέγραψα ἰδιοχείρως.

§ 1.

Иманіе то ми ся содержава.

а) Въ четыре билета на Одесска та Контора на Государственный ать Банкъ , по петнадесеть тысящъ (хиліади) сребърни рубли сѣкій, кои то пари азъ турихъ въ оная Конторж да растать съ проценты (файда) додѣ ги поищя. Тѣзи билети имать слѣдующи тѣ години, мѣсяца, числа, нумери и сумми.

Первый атъ има №. 662 писанъ на 1842 година	
18 Марта на — — — — —	15000.
Вторый атъ има №. 530 писанъ на 1843 година	
16 Феврадія на — — — — —	15000.
Третый атъ има №. 920 писанъ на 1843 година	
26 Марта на — — — — —	15000.
Четвертый атъ има №. 1032 писанъ на 1843 година	
5 Априлія на — — — — —	15000.

И така сички тѣ четыре билета правятъ шестдесеть тысящъ р. — — — — — 60000.

б) Изъ иманіе и дѣлги, по Конторска та ми книга, на коя то да ся дава вѣра. Това иманіе и дѣлги сж расчитани (хисапени) по 1-й день Септемврія 1844 година. За това пари на лице то, друго иманіе и вѣрни дѣлгове има — — — — — 6839. 3. к.

р. 66839. 3. к.

Дѣлгове сомнительни. — — — — — „ 5903.14 к.

И така сичко то ми иманіе до 1-го септемврія 1844 година е седемдесеть двѣ тысящи (хиліади) седемьстотинъ четыредесеть двѣ рубли и седемнадесеть копейки сребарни. 72742. 17 к.

§ 1.

Η περιουσία μου συνίσταται.

α) Ἀπὸ τέσσαρα βιλλέτα τῆς Ὀδεσσιακῆς Καντόρας τοῦ Ἰμπερατορικοῦ Βάγκου, τὸ καθὲν δεκαπέντε χιλιάδων ρουβλίων ἀργυρῶν, καταθεμμένων παρ' ἐμοῦ εἰς τὴν αὐτὴν Καντόραν μὲ τὸν τόκον ἄχρι ἀναζητήσεως. Τὰ αὐτὰ βιλλέτα φέρουσι τὸ ἀκόλουθον ἔτος, μῆνα, ἡμέραν, ἀριθμὸν καὶ ποσότητα.

Τὸ πρῶτον. № 662, 1842 ἔτους

Μαρτίου 18 διὰ ρ. — — — — — 15000.

Τὸ δεύτερον. № 530, 1843 ἔτους

Φεβρουαρίου 16 διὰ ρ. — — — — — 15000.

Τὸ τρίτον. № 920, 1843 ἔτους

Μαρτίου 26 διὰ ρ. — — — — — 15000.

Τὸ τέταρτον. № 1032, 1843 ἔτους

Ἀπριλίου 5 διὰ ρ. — — — — — 15000.

Ἡ ποσότης ὄλων τῶν 4 Βιλλέτων φέρει ρούβλια ἀργυρᾶ ἐξήκοντα χιλιάδας. — — — — — 60000.

β) Ἀπὸ περιουσίαν καὶ χρέη κατὰ τὸ κατάστιχον τοῦ Καντορίου μου, τῷ ὁποίῳ νὰ δοθῇ κάθε πίστις, λογαριασμένα ἕως 1-την Σεπτεμβρίου 1844: ἄρα εἰς μετρητὰ, λοιπὴν περιουσίαν καὶ ἀσφαλῆ χρέη εὐρίσκονται — — — — — ρ.

6839. 3. x.

ρ. 66839. 3. x.

Χρέη ὑποπτα. — — — — — ρ.

5903. 14. x.

Ἐπεταί, ὅτι ὄλη ἡ περιουσία μου νὰ συσταίνῃ κατὰ τὴν 1-ην Σεπτεμβρίου 1844 ἔτους ἐβδομηντα δύο χιλιάδας, ἑπτακόσια τεσσαράκοντα δύο ρούβλια, καὶ δεκαεπτὰ καπίκια ἀργυρᾶ.

ρ. 72742. 17. x.

§ 2.

Секагодишния тѣ проценти (файдата) отъ Банкъ ать и за чети-
ре тѣ билети 60000 рубли сребарни, додѣ самъ живѣ, полу-
чавамъ ги азъ.

§ 3.

Подиръ сичка та сумма 60000 р. остава въ Банкъ ать вѣч-
но въ полза за учебно то заведение на родина та ми Габрово.
Только проценти тѣ ще ся получаватъ, какъ то долу завѣща-
вамъ. Капиталъ ать остава не бутанъ.

§ 4.

Съ друго то ми иманіе, съ вещи тѣ, долгове тѣ и пари, что ся
на лице, колко то и да сж по смертъта ми придобити, моля ся
на душеприказчики тѣ ми (епитропитѣ) да сторятъ, какъ то долу
казувамъ. Отъ това иманіе могатъ да похарчатъ:

1) За да ся укрѣпи, дѣто трѣба, той мой завѣтъ, за хартии
и други харчове не минуеми, колко то потриватъ.

2) За приношеніе на Одесскій ать Преображенскій Каѳедра-
лній Соборъ, и на Нѣжинскій ать Греческій ать Магистратъ по
50 сребарни рубли правятъ. — — — — р. 100.

3) За погребеніето, что е потребно, но така, дѣто
тѣзи харчове да не сж по много отъ — — — — „ 250.

4) За памятникъ надгробный — — — — р. 500.

5) Господа душеприказчики назначаватъ въ Москва
да купатъ Евангеліе малка мѣра, което испращатъ въ
Габрово за тамошната Успенска Церква. — — р. 100.

6) За панихида и поминъ въ Габрово пращатъ на
сестра ми Кера Априлова. — — — — р. 100.

р. 1050.

§ 2.

Οἱ χρονικοὶ τόκοι τοῦ Βάγκου τῶν τεσσάρων Βιλλέτων 60000 ρουβλίων ἀργυρῶν ἕως τὴν ὥραν τοῦ θανάτου μου λαμβάνονται παρ' ἐμοῦ.

§ 3.

Ἐπομένως ὅλη ἡ ποσότης τῶν 60000 ρουβλίων μένει αἰωνίως εἰς τὸν Βάγκον πρὸς ὄφελος τοῦ διδακτικοῦ συστήματος τῆς πατρίδος μου Γαβρόβου. Μόνοι οἱ τόκοι λαμβάνονται, ὡς κάτωθεν δηλοῦται, τὸ δὲ καιφάλαιον μένη ἀπείρακτον.

§ 4.

Τὴν λοιπὴν μου περιουσίαν, εἰδήσματα, χρέη καὶ μετρητὰ, ὅσα καὶ ἂν φανῶσιν ἐπηυξημένα μετὰ τὸν θάνατόν μου, παρακαλῶ τοὺς ἐπιτρόπους μου, νὰ τὴν μεταχειρισθῶσιν ὡς ἀκολούθως. Ἐκ τῆς περιουσίας αὐτῆς νὰ ἐξοδεύουσι.

1) Πρὸς ἐπικύρωσιν, ὅπου ἀνήκει τῆς παρούσης μου διαθήκης εἰς χαρτία καὶ λοιπὰ ἀναπόφευκτα ἐξοδα, ὅσα χρειασθῶσιν.

2) Πρὸς ἀφιέρωσιν τῷ Ὀδεσσιακῷ Ἀρχιερατικῷ Ναῷ τῆς Μεταμορφώσεως καὶ τῷ Γραικικῷ Μαγιστράτῳ τῆς Νίζνης ἀνὰ 50 ρούβλια ἀργυρᾶ, ὅλα — — — — — ρ. 100.

3) Πρὸς ἐνταφιασμόν τὰ ἀνήκοντα, μὴ ὑπερβαίνοντα τὰ ρ. 250.

4) Πρὸς ἀνέγερσιν μνημείου εἰς τὸν τάφον. — — ρ. 500.

5) Οἱ κύριοι ἐπιτροποὶ μου ἀγοράζουσιν εἰς Μόσχβαν Εὐαγγέλιον μικροῦ μεγέθους, τὸ ὁποῖον καὶ πέμπουσιν εἰς Γάβροβον διὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. ρ. 100.

6) Πρὸς τελετὴν παννυχίδος εἰς Γάβροβον πέμπουσι τῇ ἐκεῖ αὐταδέλφῃ μου Κυριακῇ Ἀπρίλλοβ. — — ρ. 100.

ρ. 1050.

- 7) Пакъ ней испращатъ, что и завѣщавамъ. — — р. 1050
8) За да ся печататъ Български тѣ грамати (хрисовули), и той мой завѣтъ съ Българскій и Грецкій преводъ въ една брошура (книжка) и образъ атъ ми что имамъ готовъ литографированъ. — — — — р. 450
Ставатъ тысяща шестстотинъ рубли сребарни. — р. 1600

§ 5.

Икона та съ сребарно то кандило, образи тѣ и книги тѣ, така и мой тѣ сочиненія, завѣщавамъ ги на Габровско то учебно заведение. Гг. душеприказчики пращатъ ги въ Габрово по части, споредъ нужда та, дѣто ще иматъ тамъ. Людски тѣ книги да ся дадатъ на ступаните имъ.

§ 6.

Като ся плати сичко то, что горѣ казахъ, и като ся укрѣпи законно завѣтъ атъ ми, сичкото ми иманіе (освенъ капиталъ атъ 60000 рубли сребарни) съ вещи тѣ, долгове тѣ и пари тѣ, что сж на лице, съ умноженіе то имъ, до послѣдній атъ день на животь атъ ми, се, что остава, колко то е, завѣщавамъ да получи сынъ атъ на брата ми Никифора, братаницъ атъ ми, Николай Никифоровъ Априловъ, Гг. душеприказчики предаватъ му сичко то иманіе, дѣлгове и налични пари точію (салтъ) тогисъ, кога то сичкото; что сжмъ зарачалъ ся испѣлни, и той мой завѣтъ законно ся укрепи. Братанецъ атъ, Николай, нѣма ни какво право да ся жалува (плачи) на тѣхъ, но только по старательно да дѣйствува да ся сварши по скоро сека статья. Той може до десеть година да ся ползова съ книги тѣ, что завѣщавамъ на училище то,

ρ. 1050

7) Τῇ ἰδίᾳ, ἐν εἴδει κληρονομίας. — — — ρ. 100

8) Πρὸς ἔκδοσιν τῶν Βολγαρικῶν χρυσοβούλων, πάντι
ἐτοιμῶν διὰ τύπον, καὶ πρὸς ἐκτύποσιν τῆς παρούσης
διαθήκης μετὰ τὴν Βολγαρικὴν καὶ Γραικικὴν μετάφρασιν
εἰς ἓν βιβλιάριον, ὅπου εἰς μερικὰ σώματα προσθέττουσι
καὶ τὰ ἤδη ἔτοιμα λιθογραφημένα ἔκτυπά μου. — ρ. 450

Ἔλα ρούβλια ἀργυρᾶ χίλια ἑξακόσια. — — ρ. 1600

§ 5.

Τὴν εἰκόνα μετὰ τὴν ἀργυρὰν λαμπάδα, τὰ κάδρα καὶ τὰ βιβλία
μετὰ τῶν συγγραφέων παρ' ἐμοῦ τὰ ἀφιερῶνω εἰς τὸ διδασκτικὸν
κατάστημα τοῦ Γαβρόβου. Οἱ κύριοι ἐπίτροποι τὰ στέλνουσι ἐκεῖ ἐκ
διαλειμμάτων, ἀναλόγως τῆς ἐπικρατούσης ἐκεῖ ἀνάγκης. Τὰ ξένα
βιβλία ἐπιστρέφονται τοῖς κυρίοις των.

§ 6.

Πληρωθέντων πάντων τῶν ἀνω εἰρημένων καὶ ἐπικυρωθείσης τῆς
διαθήκης μου νομίμως, ὅλην τὴν λοιπὴν μου περιουσίαν (ἐκτὸς τῶν
60000 ἀργυρῶν ρουβλίων) μετὰ τὰ εἰδήματα, χρέη καὶ μετρητὰ, ἐπ-
ηυξημένα ἕως τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου μου, ὅσα καὶ ἂν φανῶσιν,
τὴν ἀφιερῶνω τῷ ἐξ ἀδελφοῦ ἀνεψιῷ μου Νικολάῳ Νικηφόρου
Ἀπρίλλοβ. Οἱ Κύριοι ἐπίτροποι μου τότε μόνον τῷ παραδίδουσι τὴν
περιουσίαν αὐτήν, τὰ χρέη καὶ τὰ μετρητὰ, ὅταν ὅλα τὰ διατιγθέντα
παρ' ἐμοῦ ἐκπληρωθῶσι, ἢ παρῶσα μου διαθήκη λάβῃ τὴν νόμικὴν
ἐπικύρωσιν. Ὁ ἀνεψιός μου Νικόλαος δὲν ἔχει κἀνὲν δικαίωμα νὰ
προσκλαυθῇ δι' αὐτοὺς, ἀλλὰ νὰ ἐπενεργῇ ἐπιμελέστερα πρὸς τα-
χυτέραν ἐκπλήρωσιν κάθε ἀρθρου. Αὐτὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ
μεταχειρισθῇ εἰς διάστημα δέκα χρόνων τὰ ἀφιερωθέντα τῇ σχο-
λῇ βιβλία.

2)

§ 7.

Капиталъ атъ 60000 рубли сребарни остава не бутанъ вѣчно въ Банкъ атъ. Ако ся случе Банкъ атъ да ся прекрати, или да ся премести, душеприказчики тѣ приносятъ капиталъ атъ въ друго кредитноцарско установленіе. Проценти тѣ на рѣченный атъ капиталъ душеприказчики тѣ получаютъ въ назначенното време за полза на Габровско то учебно заведеніе.

§ 8.

Той капиталъ завѣщавамъ на Габровско то учебно заведеніе съ намѣреніе да ся образува Словенско то племе, Българе тѣ, что сѣхъ подъ Оттоманска власть, и, като рожденъ въ Габрово, попеченіе то ми потребно е да е перво за него. Училище то, что существува тамъ сега, пужно е да получи по много способи (колай) за да ся разшири образованіе то и науки тѣ; за това и проценти тѣ на реченный атъ капиталъ посвящавамъ ги на содержаніе то му, както долу излагамъ.

§ 9.

Проценти тѣ на капиталъ атъ по билетъ атъ 1842 година, Марта 18 день № 662 въ 15000 рубли Гг. душеприказчики получаютъ ги сека година, и ги харчатъ какъ то сей мой завѣтъ показва.

§ 10.

Проценти тѣ по билетъ атъ 1843 година, Февралія 16 день № 539. въ 15000 рубли оставатъ въ Банкъ атъ не бутани отъ смертъ та ми двадесять години, и ся притуратъ на капиталъ атъ.

§ 7.

Τὸ κεφάλαιον τῶν 60000 ρουβλίων ἀργυρῶν μένει ἄθικτον αἰωνίως εἰς τὸν Βάγκον. Ἄν τυχὸν ὁ αὐτὸς Βάγκος παύσῃ τὰς πράξεις του, ἢ μετατοπισθῇ ἀλλαγῶ οἱ κύριοι ἐπίτροποι μεταφέρουσι τὸ κεφάλαιον εἰς ἄλλο χρηματικὸν κατάστημα τοῦ Ἰμπερίου. Οἱ τόκοι τοῦ ρηθέντος κεφαλαίου λαμβάνονται παρὰ τῶν ἐπιτρόπων πρὸς ὄφελος τοῦ διδακτικοῦ συστήματος τοῦ Γαβρόβου εἰς τὸν διορισθέντα καιρὸν.

§ 8.

Ἀφιερῶν τὸ ρηθὲν χρηματικὸν κεφάλαιον τῷ διδακτικῷ συστήματι τοῦ Γαβρόβου ὁ σκοπὸς μου ἀποβλέπει τὸν πολιτισμὸν τῆς Σλαβικῆς φυλῆς τῶν Βολγάρων, ὑποκειμένων τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει, καὶ ὡς γέννημα τοῦ Γαβρόβου, ἢ μέριμνά μου πρέπει νὰ ἀποβλέπη πρῶτον πάντων εἰς αὐτὸ. Ἀνάγκη πᾶσα ἢ ἤδη συστηθεῖσα ἐκεῖ σχολὴ τὰ λάβη περισσοτέρους πόρους πρὸς διάδοσιν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν ἐπιστημῶν, τούτου ἕνεκεν ἀφιερῶν τοὺς τόκους τοῦ ρηθέντος κεφαλαίου πρὸς διατήρησίν της ὡς ἀκολούθως.

§ 9.

Τοὺς τόκους τοῦ κεφαλαίου τοῦ βιλλέτου 1842, Μαρτίου 18 № 662 τῆς ποσότητος 15000 ρουβλίων οἱ κύριοι ἐπίτροποι τοὺς λαμβάνουσι τὸν καθέκαστον χρόνον πρὸς μεταχείρησιν, ὡς ἡ παροῦσα μευ διαθήκη διαλαμβάνη.

§ 10.

Οἱ τόκοι τοῦ Βιλλέτου, 1843, Φεβρουαρίου 16 № 530, ρ. 15000 μένουσιν ἄθικτοι εἰς τὸν Βάγκον διὰ εἴκοσι χρόνους μετὰ τὴν τελετὴν μου, καὶ προσθέτονται τῷ κεφαλαίῳ.

§ 11.

Така и проценти тѣ по билетъ атъ 1843 година, Марта 26 день № 920 въ 15000 р. оставатъ въ Банкъ атъ не бутани на четъредесетъ години, и ся присоединяватъ съ капиталъ атъ.

§ 12.

Проценти тѣ на капиталъ атъ по четвѣртый атъ билетъ 1843 година, Априллія 5 день № 1032 въ 15000 рубли Гг. душеприказчики получаватъ отъ перва та година по смѣртъ та ми сека година двадесетъ години, Тези проценти завѣщавамъ азъ на ученый атъ Николая Василиевича Савельева. и на реченный атъ мой братанецъ Николая Априлова така: 1) Н. В. Савельевъ первый получава отъ душеприказчики тѣ секагодини тѣ проценти на реченни тѣ 15000 р. по смѣртъ та ми петь години. 2) пакъ Николай Априловъ подиръ него петнадесетъ години. Като ся мине това време полученіе то на години тѣ проценти ся присича и сума та петнадесетъ тысящъ рубли съ проценти тѣ остава не бутана въ Банкъ атъ на шедесетъ години, какъ то и сума та на други тѣ три билети, за полза на Габровско то учебно заведеніе. На Н. В. Савельева завѣщавамъ реченни тѣ проценти въ родѣ вознагражденія за харчове тѣ му за да сварши и напечата Българска та исторія. На братаницъ атъ ми Николая, за да ся старе не усыпно съ пламенно усердіе да ся образуватъ Българе тѣ, и да ся распраснатъ по между имъ науки тѣ. Той да е длѣженъ часто да посѣщава Габровско то учебно заведеніе, и да предлага тамъ удобренія.

§ 13.

Почто горѣ казахме, Гг. душеприказчики забираатъ да получаватъ по смѣртъ та ми години тѣ проценти за полза на заведеніе то по билетъ атъ № 662, 1842 година, Марта 18 дня.

§ 11.

Παρομοίως καὶ οἱ τόκοι τοῦ Βιλλέτου 1843 Μαρτίου 26 № 920, ρουβλ. 15000 μένουσιν ἄθικτοι εἰς τὸν Βάγκον διὰ τεσσαράκοντα χρόνους, προστιθέμενοι τῷ κεφαλαίῳ.

§ 12.

Τοὺς δὲ τόκους τοῦ κεφαλαίου τοῦ τετάρτου Βιλλέτου 1843, Ἀπριλλίου 5, № 1032, τῆς ποσότητος ὁμοίως 15000 ρουβλίων οἱ κύριοι ἐπίτροποι μου τοὺς λαμβάνουσιν ἀπὸ τὸν πρῶτον χρόνον τῆς θανῆς μου χρονικῶς εἰς διάστημα εἴκοσι χρόνων. Τοὺς τόκους αὐτοὺς τοὺς ἀφιερῶν τῷ συγγραφεῖ Νικολάῳ Βασιλειάδῃ Σαβέλιεβ καὶ τῷ ρηθέντι ἀνεψιῷ μου Νικολάῳ Νικηφοριάδῃ Ἀπρίλλοβ ὡς ἀκολούθως. 1) Ὁ Ν. Β. Σαβέλιεβ πρῶτον πάντων λαμβάνει παρὰ τῶν ἐπιτρόπων τοὺς χρονικοὺς τόκους τῶν ρηθέντων 15000 ρουβ. ἅμα μετὰ τὸν θάνατον εἰς διάστημα πέντε ἐτῶν. 2) καὶ ἐπομένως ὁ Ν. Ν. Ἀπρίλλοβ εἰς διάστημα τοῦ λοιποῦ καιροῦ τῶν πεντεκαίδεκα χρόνων. μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην ἢ περὶ τέρῳ παραλαβῆ τῶν χρονικῶν τόκων, καὶ τὸ κεφάλαιον τῶν 15000 ρ. μένει (ὡς καὶ τὰ λοιπὰ τρία Βιλλέτα) μετὰ τῶν τόκων ἄθικτον εἰς τὸν Βάγκον εἰς διάστημα ἐξήκοντα χρόνων πρὸς ὄφελος τοῦ συστήματος Γαβρόβου. Τῷ Ν. Β. Σαβέλιεβ ἀφιερῶν τὸς ρηθέντας τόκους εἰς εἶδος ἀποζημιώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ πρὸς ἀποπεράτωσιν καὶ ἐκδοσιν εἰς φῶς τῆς Βολγαρικῆς Ἱστορίας. Τῷ δὲ ἀνεψιῷ μου Νικολάῳ πρὸς ἄγρυπνον προσπάθεισιν καὶ φλογερὸν ζῆλον πρὸς πολιτισμὸν τῶν Βολγάρων, καὶ πρὸς διάδοσιν μεταξὺ αὐτῶν τῆς παιδείας. Εἶναι δὲ ὑπόχρεως νὰ ἐπισκέπτηται συνεχῶς τὸ διδακτικὸν τοῦ Γαβρόβου κατὰστημα, καὶ νὰ προβάλλῃ εἰς αὐτὸ καλλιτερήσεις.

§ 13.

Δυνάμει τῶν ρηθέντων οἱ κύριοι ἐπίτροποι ἀρχίζουσι νὰ λαμβάνωσι μετὰ τὴν θανὴν μου τοὺς χρονικοὺς τόκους τοῦ Βιλλέτου № 662, 1842, Μαρτίου 18 πρὸς κέρδος τοῦ συστήματος.

§ 14.

Тѣзи годишни тѣ проценти душеприказчики, като свалятъ харчъ та, раздѣлятъ ги на двѣ равни части. Една та часть я задержаватъ въ Одесса, пакъ друга та я испращатъ въ Габрово на тамошни тѣ директори (епитропи) школски за найнужни тѣзи работи. Тѣи иматъ право и сами да плащатъ въ Одесса, чтося относя до училище отъ она сума.

§ 15.

Отъ половина та проценти, които Гг. душеприказчики получили и удержавъ въ Одесса, най на предъ отдѣляватъ сто серебряни рубли за катагодишна помощь на четири тѣ юноши, Българе, кои то по Царска милость ся учать на Царска харчъ въ Одесска та Семинарія. Тѣзи сто рубли ся относятъ точію (салтъ) до юноши тѣ, кои то ги исплащатъ безъ проценти въ Одесса или Габрово, кога излѣзятъ отъ Семинарія та. Но ако тѣи сички, или нѣкой отъ тѣхъ, кой то живѣе въ Българія та, въ три години приеме духовно званіе, тогава сума та что е длъженъ му ся прощава. Сума та, что остана въ Одесса, завѣщавамъ я да ся образува и изуче единъ юноша, Габровецъ, въ учебни тѣ Русски заведенія. Но, какъ то трѣба да сякаме, чи половина та часть отъ проценти тѣ, что останахъ въ Одесса, не ще да ся похарчи въ перви тѣ години на ученіе то му, пакъ, споредъ успѣхи тѣ му ще ся увеличаватъ и харчове тѣ му, за това и пари тѣ, что останатъ отъ перви тѣ години. да ся содержаватъ въ Банкъ атъ на счетъ на истый атъ юноша: т. е. ако изученіе то му ся протегли десеть години, пакъ сума та, что му бѣше нареченна, не ся похарче сичката, то има право, ако желае, да получи и сума та, что остана,

§ 14.

Τοὺς χρονικοὺς αὐτοὺς τόκους, ἀφαιρεθέντων τῶν ἐξόδων οἱ κύριοι ἐπίτροποι μειράζουσιν εἰς δύο ἴσα μερίδια. Ἐν μερίδιον κρατοῦσιν εἰς Ὀδέσσαν, τὸ δ' ἕτερον πέμπουσιν εἰς Γάβροβον τοῖς ἐκεῖ ἐφόροις τοῦ σχολείου διὰ τὰ ἀναπόφευκτα αὐτοῦ ἐξοδα. Ἐχουσιν ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ πληρῶνωσι καὶ μόνοι εἰς Ὀδέσσαν ἐξ αὐτῆς τῆς ποσότητος τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν σχολὴν ἀντικείμενα.

§ 15.

Ἐκ τῆς κρατηθείσης εἰς Ὀδέσσαν μερίδος τῶν λιφθέντων τόκων οἱ κύριοι ἐπίτροποι πρῶτον πάντων χωρίζουσιν ἑκατὸν ἀργυρὰ ρούβλια πρὸς χρονικὴν βοήθειαν τῶν τεσσάρων Βολγάρων νέων, οἵτινες κατ' ἔλεος Βασιλικὸν σπουδάζουσιν εἰς τὸ Ὀδεσσιακὸν πνευματικὸν φροντιστήριον. Τὰ ἑκατὸν ταῦτα ρούβλια ἀνήκουν εἰς μόνους τοὺς σπουδάζοντας, οἵτινες καὶ τὰ πληρῶνωσιν ἐξεληθόντες τοῦ καταστήματος εἰς Ὀδέσσαν ἢ Γάβροβον ἄνευ τόκου. Ἄν ὅμως αὐτοί, ἢ τις ἐξ αὐτῶν διατρίβων εἰς Βολγαρίαν εἰς διάστημα τριῶν ἐτῶν καθιερωθῆ ἱερεὺς ἢ μοναχός, τῷ τοιοῦτῳ συγχωρεῖται ἡ χρεωσούμενη ποσότης. Ἐπομένως τὴν κρατηθεῖσαν εἰς Ὀδέσσαν ποσότητα τὴν καθιερώνω πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ πολιτισμὸν ἑνὸς νέου ἐκ Γαβρόβου εἰς τὰ διδακτικὰ σχολεῖα τῆς Ῥωσσίας. ἄλλ' ἐπειδὴ ὑποθέττω, ὅτι ἡ μείνασα εἰς Ὀδέσσαν μισὴ ποσότης τῶν τόκων δὲν θέλει ἐξοδευθῆ εἰς τοὺς πρῶτους χρόνους τῆς σπουδῆς τοῦ νέου, καὶ ὅτι, ἀναλόγως τῆς προόδου του, θέλουν ἐπαυξάνη καὶ τὰ ἐξοδα του, τὰ μετρητὰ, τὰ ὁποῖα οἰκονομήθησαν εἰς τοὺς πρῶτους χρόνους νὰ φυλάττωνται εἰς τὸν Βάγκον διὰ λογαριασμὸν τοῦ αὐτοῦ νέου. Ἄν δηλαδή ἡ ἐκμάθησις τοῦ νέου ἐκτανθῆ δέκα χρόνους, καὶ ἡ ἐξοδευθεῖσα δι' αὐτὸν ποσότης δὲν ἐξοδευθῆ ὅλη, αὐτὸς ἔχει τὸ δικαίωμα, ἂν θέλη νὰ λάβῃ καὶ τὴν λοιπὴν ποσότητα.

Примѣчаніе. Право то ми да ся представлявать въ Семинарія та юноши тѣ, подиръ смерть та ми, передавамъ го на Гг. душеприказчики тѣ ми.

§ 16.

За что то наетъ ать ми е, да ся раздаде по между соотечественници тѣ ми и братья та, Българе, просвѣщеніе то, за това имамъ желаніе да образуя за тяхъ, пакъ отъ тяхъ, достопии учители и преподаватели. За това реченный ать юноша ся назначава отъ опеци Габровски ученици, кои то показвать по много умственни дарованія и ся испровожда въ Одесса за реченна та цѣль. Кога ще го испроводять, директоритѣ обявять баща му письменно, какво, катоса образуе, или Одесски тѣ душеприказчики го намѣрятъ за добро, той има, безъ отговарваніе да ся варце въ Габрово, и да поеме тамъ място то на учителя съ пазарена плата, кое то, ако той не сторе, душеприказчики тѣ иматъ право да поискать назадъ отъ него пари тѣ, что ся похарчихъ на ученіе то му съ проценти тѣ, и освенъ това, и штрафъ (джереме) за училище то двѣ тысящи (хиліади) рубли сребарни. Кога воспитанникъ ать стане на мъжки возрастъ, тогава и той потврждава условіе то, что направи баща му въ сила та му и неприкосновенность. Юношъ ать, что ся испроважда за Одесса, да не е по младъ отъ 14 и по старъ отъ 17 години: той трѣба да знае Българскій ать языкъ, и да познава малко неколко науки и други язицы. Той найперво требува да има отличіе въ добро поведеніе, благонравіе, прилежаніе на ученіе то и повиненіе на наставници тѣ си и душеприказчики. Кога покаже блестящи успѣхи, и добіе одобреніе то и хвала та на наставници тѣ си и душеприказчики, тогава има право да прибави на име то си и мое то име; на това

Σημείωσις. Τὸ δικαίωμα μου νὰ παρασταίην εἰς τὸ φροντιστήριον τοῦς πρὸς σπουδὴν νέους, μετὰ θάνατον, τὸ διαδίδω εἰς τοῦς ἐπιτρόπους μου.

§ 16.

Ἀποβλέπων πρὸς διάδοσιν τοῦ φωτισμοῦ μεταξύ τῶν συμπατριωτῶν μου καὶ συναδελφῶν, Βολγάρων. ἐπιθυμῶ νὰ μορφωθῶσι δι' αὐτοὺς ἐξ αὐτῶν, ἄξιοι διδάσκαλοι καὶ καθηγηταί. Τούτου ἕνεκεν ὁ ρηθεὶς νέος διορίζεται ἐξ ἐκείνων τῶν μαθητῶν τοῦ συστήματος Γαβρόβου, οἵτινες δείχνουσι περισσότεραν ἀγχίνοιαν, καὶ στέλλεται εἰς Ὀδέσσαν. Οἱ ἔφοροι ὅμως πρῶτον ὑποχρεοῦσι τοῦς γονεῖς τοῦ, ὅτι αὐτὸς μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ, ἢ κατὰ τὸ εὐλογοφανές τῶν Ὀδεσσιακῶν ἐπιτρόπων, χωρὶς τὴν παραμικρὰν πρόφασιν, θέλει ἐπιστρέψῃ εἰς Γάβροβον διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν παράδοσιν, καθὼς συμφωνήσουσι, τὸ ὁποῖον τοῦτο ἂν δὲν ἐκτελέσῃ, οἱ ἐπίτροποι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσωσι παρ' αὐτοῦ τὰ ἐξοδευθέντα δι' αὐτὸν χρήματα μετὸν τόκων των, προσέτι καὶ ποινὴν πρὸς κέρδος τοῦ σχολείου, δύο χειλιάδας ρούβλια ἀργυρά. Γενόμενος δὲ ὑπότροφος νομίμου ἡλικίας ἐπιχυρώνει τὴν συμφωνεῖαν τῶν γονέων του καθ' ὅλην τὴν δύναμιν αὐτῆς. Ὁ στελλόμενος εἰς Ὀδέσσαν ὑπότροφος δὲν πρέπει νὰ εἶναι νεώτερος τῶν 14 ἢ μεγαλύτερος τῶν 17 ἐτῶν. Χρεωστὴ νὰ ἠξέυρῃ τὴν Βολγαρικὴν γλῶσσαν καὶ ἄλλας, καὶ νὰ ἔχῃ ιδέαν τινὰ ἐπιστημῶν. Πρῶτερον πάντων πρέπει νὰ διαηρέπῃ κατὰ τὴν καλὴν διαγωγὴν, ἠθικὴν, ἐπιμέλειαν εἰς τὰς μαθήσεις, καὶ ὑπακοὴν εἰς τοῦς ἐπαγρυπνοῦντας δι' αὐτὸν καὶ ἐπιτρόπους. Λαμπρῶς προοδεύσας, καὶ ἀξιωθεὶς τῆς εὐνοίας καὶ τῶν ἐπαίνων τῶν ἐπιστάτων καὶ ἐπιτρόπων, αὐτὸς λαμβάνει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ νὰ προσθήσῃ εἰς τὸ ὄνομά του, καὶ τὸ ἐδικόν μου, διὰ τὸ ὁποῖον οἱ ἐπίτροποι τὸν προμηθεύουν μὲ τὸ

душеприказчики тѣ даватъ му потребный атъ атестатъ. Ленивый атъ, строптивый атъ, (инадчій атъ) воспитанникъ, кого то при-мѣтихъ въ лоши работи, Гг. душеприказчики во все го исфар-лять, и получавать отъ него пари тѣ, что ся похарчихъ за него съ проценти тѣ и штрафъ атъ.

§ 17.

Сумма та, что ся похарчи за юношъ атъ, като сумма, дѣтъ слѣдува на благородно заведение, счита ся длѣгъ (борчъ) неговъ, но за по скоро да ся расплати, му ся даватъ следую-щи тѣ облегченія. 1) На оная сумма не ся турать проценти. 2) Ако воспитанникъ атъ приеме церковно званіе, и ся врене да проповѣдова Български, тогава отъ длѣгъ атъ, что остана, да-рува му ся третя та часть. 3) Така му ся дарува оцѣ трети часть, ако издаде на свой харчъ, Български, некое сочиненіе, или преводъ, кое то може да е смѣсяно и съ други язици. То-ва сочиненіе треба да составлява най малко, двадесетъ печатни листове. При това сочиненіе воспитанникъ атъ длѣженъ е да печата Български и той мой завѣтъ. 4) Прощеніе то на тре-тя та часть на длѣгъ атъ, что остана, воспитанникъ атъ има право да го получи и тогава, кога то той въ Габрово послужи какъ то учитель въ учебно то заведение, на спазарена плата, десетъ години. или въ други мѣста по Българія та петнадесетъ. Може да ся случи, Габровско то учебно заведение да нѣма нужда за воспитанникъ атъ си, при той случай директори тѣ му даватъ письмено дозволеніе (изинъ) да стане учитель въ други мѣста по Българія та, но да е обязанъ да испални точъ въ точъ си-чко то, что е горѣ писано, додѣ му ся исплати длѣгъ атъ.

ἀναγκαῖον ἀποδεικτικόν. Τὸν ἀμελῆ, ἰσχυρογνώμονα, καὶ τὸν κη-
κῶς διάγοντα οἱ κύριοι ἐπίτροποι τὸν ἀποβάλλουσι διόλου λα-
βόντες παρ' αὐτοῦ τὰ ἐξοδευθέντα δι' αὐτὸν ἕως τότε μετρητὰ μὲ
τὸν τόκον των, καθὼς καὶ τὴν ποινήν.

§ 17.

Ἡ ἐξοδευθεῖσα διὰ τὴν ἐκμάθησιν τοῦ νέου ποσότης μετρητῶν,
ὡς ἀνήκουσα εἰς σύστημα κοινοφελές, θεωρεῖται χρέος του: διὰ
ταχυτέραν ὁμῶς ἀποπλήρωσιν τῷ παραχωροῦνται αἱ ἀκόλουθαι
εὐκολαίαι. 1) Δι' αὐτὴν δὲν προσδιορίζεται κανὲν διάφορον. 2)
Ἄν ὁ ὑπότροφος καθιερωθῆ ὑπουργὸς τῆς θρησκείας, καὶ ὑπο-
χρεωθῆ νὰ κυρήτῃ ἐπ' ἐκκλησίας λόγους Βολγαρικούς, ἀπὸ τὸ
ἐναπομείναν χρέος τῷ παραχωρεῖται τὸ ἓν τρίτον. 3) Παρομοίως
τῷ χαρίζεται ἓν τρίτον τοῦ χρέους, ἂν μὲ ἐξοδὰ του ἐκδώσῃ εἰς
φῶς Βολγαριστί, ἂν καὶ μεμυγμένον μὲ ἄλλας γλῶσσας κανὲν
σύγγραμμα, ἢ μετάφρασιν. Τὸ τοιοῦτο πόνημα ἀνάγκη νὰ συ-
νίσταται τοῦλάχιστον ἀπὸ εἴκοσι ἀκόλλαις τοῦ τύπου. Εἰς τὴν
ἐκδοσιν ταύτην χρεωστεῖ νὰ τυπώσῃ Βολγαρισί καὶ τὴν παροῦ-
σαν μου διαθήκην. 4) Τὴν παραχώρησιν τοῦ τρίτου μέρους τοῦ
μείναντος χρέους του ὁ ὑπότροφος ἔχει δικαίωμα νὰ τὴν λάβῃ
ὄτε εἰς τὸ διδακτικὸν κατάστημα τοῦ Γαβρόβου ὑπάρξῃ καθη-
γητῆς δέκα χρόνους μὲ μισθὸν συμφωνημένον, ἢ εἰς ἄλλα μέρη
τῆς Βολγαρίας πεντεκαίδεκα. Τυχὸν τὸ κατάστημα τοῦ Γαβρόβου
νὰ μὴν ἔχῃ ἀνάγκην ἀπὸ τὸν ὑπότροφόν του τότε οἱ ἐπίτροποι
τὸν προμηθεύουσι μὲ ἔγγραφον ἄδειαν ν' ἀναλάβῃ τὴν παρά-
δοσιν εἰς ἄλλα καταστήματα τῆς Βολγαρίας μὲ τὴν ὑποχρέωσιν
νὰ ἐκπληρώσῃ ἐντελῶς πάντα τὰ διορισθέντα ἄνωθεν ἕως τὴν
τελείαν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους του.

§ 18.

Директори тѣ на Габровско то училище, кои то ся избиратъ тамъ отъ общината по число то на по много то гласове, грижатъ ся, да ся управлява училище то съ страхъ Божій и чиста совѣсть. Ти употребяватъ доходи тѣ (акарети тѣ) что имъ ся испрацатъ отъ секагодишни тѣ проценти не на друго нещо, освенъ на потреби училищни, безъ кои то не быва, съ голема бережливостъ (економія) и най перво на заплата на учители тѣ и наставници, безъ да дозволятъ никакво зло въ харчове тѣ, Ти директори длѣжни сѣ да пращатъ секагодишни отчетъ (хисапъ) на Одески тѣ душеприказчики, кои то, ако видятъ некая важна безпорядка, или злоупотребленіе иматъ право да пращатъ веке пращаніе то на пари тѣ, додѣ ся не учреди поредка та. Директоры тѣ училищни отдѣляватъ, колко то могатъ, една часть отъ проценти тѣ за да ся помага въ Габрово на юноши, кои то ищатъ да ся учатъ, но нематъ средства (колай).

§ 19.

Ако ся случи, по каква да е причина, ученіе то да ся преостанови въ Габрово по много отъ три години, тогава половина та часть отъ секагодишни тѣ проценти, что ся набератъ въ Банкъ атъ — за что то друга та половина, коя то е назначена для ученіе то на воспитанникъ атъ и семинаристи тѣ, ще получаватъ душеприказчики тѣ — соединяватъ ся съ капиталъ атъ, и като ся востанови поредка та, тогава веке отъ сичка та сумма ся получаватъ проценти, отъ кои то половина та часть, какъ е назначено, отхожда за оные, что ся учатъ въ Россія, пакъ друга та на Габровско то заведение.

§ 18.

Οἱ ἔφοροι τοῦ σχολείου Γαβρόβου, ἐκλεγόμενοι ἀπὸ τὸ κοι-
νὸν μὲ τὸν ψῆφον τῶν περισσοτέρων, φροντίζουσι διὰ τὴν δια-
τήρησιν καὶ διοίκησιν τοῦ συστήματος μὲ φόβον Θεοῦ καὶ κα-
θαράν συνείδησιν, μὴ μεταχειριζόμενοι τὰ στελλόμενα αὐτοῖς
εἰσοδήματα τῶν χρονικῶν τόκων εἰς ἄλλο τι, εἰμὴ εἰς ἀναπο-
φεύκτους ἀνάγκας τοῦ σχολείου, καὶ τοῦτο μὲ μεγάλην οἰκο-
νομίαν, καὶ πρῶτον πάντων εἰς μισθὸν τῶν καθηγητῶν καὶ φρον-
τιστῶν, χωρὶς νὰ συγχωρήσωσι τὴν παραμικρὰν εἰς τὰ ἔξοδα
κατάχρησιν. Αὐτοὶ οἱ ἔφοροι χρεωστοῦσι νὰ στέλλωσι τὸν χρ-
νικὸν λογαριασμὸν τοῖς ἐπιτρόποις εἰς Ὀδέσσαν, εἰ ὁποῖοι ἂν
παρατηρήσωσι κανένα σημαντικὸν ἀτόπημα ἢ κατάχρησιν ἔχουσι
τὸ δικαίωμα νὰ παύσωσι τὴν περβραιτέρω ἐξαποστολὴν τῶν με-
τρητῶν, ἕως ὅτου ἀποκατασταθῇ ἐντελῶς ἡ εὐταξία. — Οἱ ἔ-
φοροι τοῦ σχολείου ἀναλόγως τῶν χρηματικῶν μέσων χωρίζου-
σιν ἀπὸ τοὺς χρονικοὺς τόκους μέρος, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζον-
ται νὰ βοηθήσωσιν εἰς Γάβροβον ἐκείνους τοὺς νέους, οἱ ὁποῖοι
ἐπιθυμοῦσι τὴν μάθησιν, πλὴν στεροῦνται πόρων·

§ 19.

Ἄν καθ' ὅποιανδήποτε αἰτίαν ἢ παράδοσις εἰς Γάβροβον παύ-
σῃ εἰς διάστημα τριῶν ἐτῶν, τὸ σωρευθὲν εἰς τὸν Βάγκον ἤμυσι με-
ρίδιον τῶν χρονικῶν τόκων, — ἐπειδὴ τὸ ἕτερον, ὡς προσδιορισμέ-
νον διὰ τὸν ὑπότροφον καὶ σπουδάζοντα εἰς τὸ πνευματικὸν κατά-
στημα ἐξακολουθοῦσι νὰ τὸ λαμβάνωσι — προσθίτεται εἰς τὸ κε-
φάλαιον, καὶ, ἀποκατασταθείσης τῆς εὐταξίας, τότε πλέον λαμβά-
νονται οἱ τόκοι ἀπ' ὅλην τὴν ποσότητα, ἐκ τῶν ὁποίων, ὡς εἶναι
θεσπισμένον, τὸ ἤμυσι μέρος ἐνάγεται εἰς τοὺς σπουδάζοντας εἰς
Ῥωσσίαν, τὸ δ' ἕτερον εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Γαβρόβου.

§ 20.

Науки тѣ, что ся учать въ Габровско то учебно заведеніе до шесдесятгодишній ать срокъ, ся уравнивать съ науки тѣ на русски тѣ Семинаріи и Гимназіи. Подиръ Словено-Българскій ать языкъ предполагать ся Грецкій ать, Османскій ать, Рускій ать и прочіе языци. Но зачто то, като дойде шесдесятгодишній ать срокъ, проценти тѣ на сички тѣ билети тогава ще станатъ голема сумма, пакъ Българе тѣ въ това време, съ Божья помощь ще станатъ до тая степень образовани, дѣто да могатъ да иматъ въ исто то Габрово заведеніе на высоки тѣ науки, за това тогива провозданіе то въ други царства на юноши тѣ да ся огради само въ Габрово, дѣто да ся содержатъ на счетъ на училище то не по много отъ десеть, а въ Европейски тѣ Университети достаточн е, ако ся испроводатъ, за да станатъ совершени, два юноши отъ най достойни тѣ на назначено време. Секи леко разбира, чи както тѣзи воспитанники така и оные, что ся учать въ Габрово на училищній счетъ, ся подвержени да исполнатъ настоящій ать смыслъ на той завѣтъ, и да платятъ за образованіе то си, както гласятъ статіи тѣ что сж описани горѣ.

§ 21.

Десеть години преди шесдесятгодишній ать срокъ Гг. душеприказчики тѣ приглашаватъ (калесватъ) учени тѣ да сочинятъ за Габрово, по примѣръ ать на Русски тѣ Семинаріи, Лицей, или и Университети, положеніе, по кое то да ся преобразува учебно то заведеніе въ духовна Академія, Лицей или Университетъ. Кога дойде срокъ ать, това положеніе влезва въ дѣйствіе. Директори тѣ помежду това време ся грижатъ да увеличатъ и учредятъ зданіе то (бина та). Харчове тѣ ся полагають на секагодишни тѣ проценти отъ сички тѣ четыри билети съ строга бережливость.

§ 20.

Τὰ παραδιδόμενα εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Γαβρόβου μαθήματα μέχρι τῆς ἀποπληρώσεως τῆς προθεσμίας τῶν ἐξήκοντα χρόνων συμμορφοῦνται μὲ τὰ μαθήματα τῶν Ῥωσικῶν πνευματικῶν καταστημάτων καὶ γυμνασίων. Μετὰ τὴν Σλαβωνο-Βολγαρικὴν γλῶσσαν προϋποθέτεται ἡ Γραικικὴ, ἡ Ὄθωμανικὴ, ἡ Ῥωσικὴ κ. τ. λ. Πλὴν ἐπειδὴ μετὰ τὴν προθεσμίαν τῶν ἐξήκοντα ἐτῶν οἱ τόκοι ὄλων τῶν Βιλλέτων θὰ συζαίνουσι τότε ποσότητα ὀγκώδη, οἱ δὲ Βόλγαροι εἰς τὸ διάστημα αὐτὸ τῶν ἐξήκοντα ἐτῶν, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, θὰ φθάσωσιν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν πολιτισμοῦ, ὅπου ἤμπορουν νὰ ἔχωσιν εἰς αὐτὸ τὸ Γάβροβον κατάστημα τῶν ὑψηλοτέρων μαθημάτων, τότε ἡ ἐξαποστολὴ τῶν νέων εἰς ξέα Κράτη νὰ περιορισθῇ εἰς μόνον τὸ Γάβροβον, ὅπου αὐτοὶ νὰ διατηρῶνται μὲ ἔξοδα τοῦ καταστήματος, ὅχι περισσότεροι τῶν δέκα, ἐκ τῶν ὁποίων μόνον δύο τῶν ἱκανοτέρων νὰ ἐξαποστέλλωνται διὰ διορισμένον καιρὸν εἰς Εὐρωπαϊκὰ Πανεπιστήμια πρὸς τελειοποίησιν. Ἐννοεῖται, ὅτι οἱ ὑπότροφοι αὗτοι, καθὼς καὶ οἱ σπουδάζοντες εἰς Γάβροβον μὲ ἔξοδα τοῦ καταστήματος καθυποβάλλονται εἰς τὴν ἐντελῆ ἐννοιαν τῆς παρούσης διαθήκης, καὶ δυνάμει τῶν ἀνωειρημένων ἄρθρων πληρῶνουσι τὰ ἔξοδα τῆς ἀνατροφῆς των.

§ 21.

Δέκα ἔτη πρὶν τῆς προθεσμίας τῶν ἐξήκοντα ἐτῶν οἱ ἐπίτροποι μου προσκαλοῦσι τοὺς πεπαιδευμένους νὰ συνθέσωσιν διὰ τὸ Γάβροβον, κατὰ μίμησιν τῶν Ῥωσικῶν πνευματικῶν καταστημάτων, Λυκείων καὶ μάλιστα Πανεπιστημίων, διάταξιν, διὰ νὰ μορφωθῇ τὸ διδαχτικὸν κατάστημα εἰς πνευματικὴν Ἀκαδημίαν, Λύκειον ἢ Πανεπιστήμιον, ἢ ὁποῖα διάταξις εἰς τὴν διορίαν ἐκτελεῖται. Οἱ ἔφοροι ἐντοσούτω λαμβάνουσι τὰ ἀνήκοντα μέτρα πρὸς ἔκτασιν καὶ ἀπέκατάστασιν τοῦ κτηρίου. Τὰ ἔξοδα ἐνάγονται εἰς λογαριασμὸν τῶν χρονικῶν τόκων ὄλων τῶν τεσσάρων Βιλλέτων μὲ τὴν πλέον αὐστηρὰν οἰκονομίαν.

§ 22.

Да исполня той мой завѣтъ и за душеприказчики назначавамъ:

1. Одесскій ать купца Николая Степановича Палаузова.

2. Одесскій ать купца Матвѣя Петровича Милованова.

3. Братаницъ ать ми, что горѣ упоменахъ, Николая Никифорова Априлова.—Съ пълно право при смерть та си, или още при животъ ать, да назначать преемники тѣ си, които влазватъ на място то имъ, яко душеприказчики съ одинаково право да назначаватъ преемники тѣ си, пакъ тѣ тѣхни тѣ безпреривно на вѣчни времена. Желаніе то ми е, преемники тѣ на душеприказчики тѣ да сж Габровци или Българе. Воспитанники тѣ что ся усовершенствувахъ, иматъ преимущественно право, да ся изберать душеприказчики, ако живеять въ Одесса. На случай, чи въ Одесса не ще да има достойни и совѣстливи Габровци, или ихъ потомки, тогава да ся избирать и други Българе, или и лица отъ други народи. Душеприказчики тѣ ми распоряджавать сичко то съ чиста совѣсть, и благоразсмотреніе, и не отвѣчавать за управление то си, освенъ въ ясно злоупотребленіе. Като ся утверди отъ присутствено място, той мой завѣтъ, моля ся на основа присутствено място, отъ кое то ще зависва той мой ать завѣтъ, да има наблюденіе, за да ся исполнява по точный ать смыслъ завѣтъ ать, да получава отъ душеприказчики тѣ секагодишна та вѣдомость (хисапъ) на приходъ ать, и расходъ ать, и да поправа, что сж упустили, или погрѣшили. Ако ся случи, душеприказчикъ ать, додѣ е живъ; да не назначи преемникъ ать си, Габровска та община, презъ директори тѣ училищни, назначавать го отъ Одескы тѣ жители. Число то на душеприказчики тѣ да не бжде по малко отъ три лица; два лица дѣйствовать совершенно безъ третіе то. Ако живеять въ други мѣста душеприказчики тѣ иматъ право да назначавать повѣрени (векили).

§ 22.

Ἐκτελεστάς καὶ ἐπιτρόπους τῆς παρούσης μου διαθήκης διορίζω:

1. Τὸν Ὀδέσσης ἔμπορον Νικόλαον Στεφάνου Παλαούζοβ.

2. Τὸν Ὀδέσσης ἔμπορον Ματθαῖον Πέτρου Μιλοβάνοβ.

3. Τὸν ἄνω εἰρημένον ἀνεψιόν μου Νικόλαον Νικηφόρου Ἀπρίλλοβ. — Μὲ ἐντελὲς δικαίωμα ἐν καιρῷ θανάτου, ἢ καὶ ζῶντες ἐτι, νὰ διορίζωσι τοὺς διαδόχους των οἵτινες λαμβάνουσι τὸν τόπον των ὡς ἐπίτροποι μὲ τὸ ἴδιον δικαίωμα νὰ διορίζωσι καὶ αὐτοὶ τοὺς διαδόχους των, καὶ αὐτοὶ τοὺς αὐτῶν διαδόχους ἀδιαλείπτως εἰς τὸν ἅπαντα αἰῶνα. — Ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι, οἱ διάδοχοι τῶν ἐπιτρόπων μου νὰ εἶναι ἐκ Γαβρόβου ἢ Βόλγαροι. Οἱ ἐντελεῖς ὑπότροφοι τοῦ καταστήματος ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ προτιμηθῶσιν καὶ νὰ ἐκλεχθῶσιν ἐπίτροποι, ἂν διατρίβωσιν εἰς Ὀδέσσαν. Εἰς περίστασιν ὅμως καὶ δὲν εὐρεθῶσιν εἰς Ὀδέσσαν ἱκανοὶ καὶ εὐσυνείδητοι Γαβροβαλίδοι, ἢ ἀπόγονοι αὐτῶν, τότε νὰ ἐκλέγωνται καὶ Βόλγαροι ἄλλων μερῶν, καὶ μάλιστα ἄλλων ἐθνῶν ὑποκείμενα. Οἱ ἐπίτροποί μου διοικοῦντες τὸ πᾶν ἐν καθαρᾷ συνειδήσει καὶ καλῶς μελετημένην στόχασιν δὲν ἀπολογοῦνται διὰ τὴν διοίκησίν των, παρὰ εἰς φανεράς καταχρήσεις. Ἐπικυρωθείσης τῆς παρούσης μου διαθήκης ἀπὸ τὸ ἀνήκον Κριτήριον, παρακαλῶ τὸ Κριτήριον, ἐκ τοῦ ὁποῦοῦ θέλει κρέμαται ἡ παροῦσα μου διαθήκη, νὰ παρατηρῆ νὰ ἐκτελεῖται αὕτη κατὰ τὴν ἀληθῆ ἐννοιάν της, νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τοὺς ἐπιτρόπους τὸν χρονικὸν λ-μὸν τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων, καὶ νὰ ἐπιδιορθῶνῃ τὰς ἐλλείψεις των καὶ τὰ λάθη. Τυχὸν ἐπί-τροπός τις εἰς διάστημα τοῦ βίου του νὰ μὴν διορίσῃ τὸν διάδοχόν του, εἰς τοιαύτην περίστασιν ἢ κοινότης τοῦ Γαβρόβου τὸν διορίζει μέσον τῶν ἐφόρων τοῦ σχολείου ἀπὸ τοὺς Ὀδεσσιακοὺς κατοίκους. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιτρόπων δὲν πρέπει νὰ ᾖ ὀλιγώτερος τῶν τριῶν ὑποκειμένων. Τὰ δύο ὑποκείμενα ἐνεργοῦσιν ἀποφασιστικῶς χωρὶς νὰ ἀναμένωσι τὸ τρίτον. Διατρίβοντες εἰς ἄλλα μέρη οἱ ἐπίτροποί μου ἔχουσι δικαίωμα ν' ἀποκατασταθῶσιν ἐπιτρόπους.

§ 23.

Господа душеприказчики держатъ вѣренъ счетъ на сичкій ать приходъ и расходъ, когото, като ся сварши година та, представлявать дѣто требува. Секи петь години правять отъ годишни тѣ счетовъ кратка вѣдомость, която печататъ и раздавать на любопитни тѣ. Като ся утврди завѣтъ ать, тій го печататъ съ Българскій ать и Грецкій ать преводъ, и го раздавать по сички тѣ мѣста. Това го правять и секога, кога ся покажи нужда.

§ 24.

Горъ реченно то е главно то распоряженіе на воля та ми, по кое то требува давървятъ. Оно са полага на сичкій ать капиталъ, дѣто завѣщавамъ вѣчно на полза за Габровско то учебно заведение.

§ 25.

Като минатъ двадесеть години Гг. душеприказчики забиратъ да получаватъ по билетъ ать № 530. 1843 година 16 дель Февралія отъ сичка та сумма, что ся умножи отъ проценти тѣ, секагодишни тѣ проценти, кои то, както е горъ реченно, ся употреблявать за полза на Габровско то учебно заведение, както и проценти тѣ на первый ать билетъ, тоцію съ тая разлица. чи тогава пишатъ въ Габрово, да имъ испроводятъ за ученіе, не едниго, по три юноши, пакъ за Одески тѣ семинаристи отдѣлявать не сто, по сто и петдесеть рубли сребарии.

§ 26.

Така Гг. душеприказчики тѣ, като ся сварши и четирдесеть-годишній ать срокъ, получаватъ секагодишни тѣ проценти и отъ сичка та сумма, что ся набра отъ четирдесетгодишни процен-

§ 23.

Οί κύριοι ἐπίτροποί μου βαστούσι καθαρὸν λ-μὸν τῆς εισόδου καὶ ἐξόδου τῶν μετρητῶν, τὸν ὁποῖον εἰς τὸ τέλος τοῦ χρόνου παρασά-
νουνσι ὅπου ἀνήκει. Κάθε πεντετεῖαν καταστρώνουσι ἐκ τῶν χρονι-
κῶν λ-μῶν σύντομον ἔρανον, τὸν ὁποῖον τυπώνουσι καὶ διαμεράζου-
σιν εἰς τοὺς περιέργους. Ἐπικυρωθεῖσης τῆς διαθήκης, αὐτοὶ τὴν
τυπώνουσι μὲ τὴν Βολγαρικὴν καὶ Γραικικὴν μετάφρασιν καὶ τὴν
διαδίδουσι πανταχοῦ τὸ ὁποῖον ποιοῦσι καὶ κάθε φορὰν, ὅτε φανῆ
ἀνάγκη.

§ 24.

Τὰ ἄνω ἐκτεθημένα εἶναι ἡ γενικὴ διάταξις τῆς θελήσεώς μου,
κατὰ τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ θαδίζωσιν. Αὕτη ἐνάγεται εἰς ὄλον τὸ
κεφάλαιον, τὸ καθιερωμένον παρ' ἐμοῦ αἰωνίως πρὸς ὄφελος τοῦ
διδασκτικοῦ καταστήματος τοῦ Γαβρόβου.

§ 25.

Παρελθούσης τῆς εἰκοσιετοῦς προθεσμίας οἱ κύριοι ἐπίτροποί μου
ἀρχίζουσι νὰ λαμβάνωσι κατὰ τὸ Βιλλέτο № 530, 1843 Φεβρου-
αρίου 16 τὸν χρονικὸν τόκον τῆς ἀξιθείσης ἐκ τῶν τόκων ποσό-
τητος, τὸν ὁποῖον, ὡς ἄνω ἐξετέθη, μεταχειρίζονται πρὸς κέρδος
τοῦ διδασκτικοῦ καταστήματος τοῦ Γαβρόβου καθ' ὁμοίωσιν τοῦ
πρώτου Βιλλέτου μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι τότε διορίζουσι νὰ
τοῖς στέλλωνται ἀπὸ Γάβροβον πρὸς ἐκπαίδευσιν, εἰς τόπον
ἐνὸς τρεῖς ὑπότροφοι νέρι, τοῖς δὲ σπουδάζουσι εἰς τὸ Ὀδεσσιακὸν
πνευματικὸν κατάστημα δίδουσι ἀντὶ τῶν ἑκατὸν, ἑκατὸν πεντή-
χοντα ρούβλια ἀργυρᾶ.

§ 26.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον οἱ κύριοι ἐπίτροποι μετὰ τὸ τέλος τῶν
τεσσαράκοντα ἐτῶν λαμβάνουσι τὸν χρονικὸν τόκον καὶ ἀπὸ ὅλην
τὴν σωρευθεῖσαν ἀπὸ τὸν χρονικὸν τόκον ποσότητα τοῦ τρίτου

ти тѣ по третій ать билетъ № 920, 1843 година, 26 день Марта. И тѣзи пари ся считать за полза на Габровско то заведение, както и проценти тѣ на первый ать и второй ать билетъ. Тогава отъ Габрово имъ ся испращать за учение не три, но шесть юноши, а на семинаристи тѣ отдѣлявать не сто и петдесеть, но двѣсти сребарни рубли.

§ 27.

Билетъ ать № 1032, 1843 година, 5 день Априлля, кой то отъ година на година ся умножава съ секагодишни тѣ проценти, кои то ся притурять на капиталъ ать, въ шесдесеть години ще стане съ проценти тѣ големъ капиталъ. Тогава душеприказчики тѣ забирають да получають проценти отъ сичката сумма на четьри тѣ билети 60000 рубли. Тѣзи проценти по число то имъ могат да уголемять учебно то заведение въ Габрово, за това моля Гг. душеприказчики тѣ да сторять тогава, что горѣ рекохъ въ параграфъ ать 20 и 21, по да отдѣлявать за Одесски тѣ семинаристи двѣсти тѣ сребарни рубли. По между прочіе тѣ работи Гг. душеприказчики грижать ся да направять въ Габрово книгохранилище (библіотека), на коя то основаніе то (темель ать) существува. Отъ перво то начало, както поемать да управлявать, прилагать стараніе да я уголемять, Ти земать мѣри да направять въ Габрово и печатня (типографія). Считаю, чи да ся испални реченно то положеніе годишни тѣ проценти не щать да потривать изъ веднашъ; за това душеприказчики тѣ да ги получають соразмѣрно на потреби тѣ съ разрѣшеніе (изинъ) на то място, кое то ще пригледва той мой духовный завѣтъ.

§ 28.

Така ми е желаніе то да сторя съ иманіе то си, что добихъ. Намѣреніе то ми е да помога, по силата си, да ся образовать

Βιλλέτου № 920, 1843, Μαρτίου 26. Καὶ αὐτὰ τὰ χρήματα ἐνάγονται πρὸς ὄφελος τοῦ καταστήματος Γαβρόβου, καθὼς καὶ ἐκεῖνα τοῦ πρῶτου καὶ τοῦ δευτέρου βιλλέτου. Τότε καλοῦσιν ἐκ Γαβρόβου πρὸς ἐκπαίδευσιν ἀντὶ τῶν τριῶν ἕξ νέους, τοῖς δὲ σπουδάζουσιν εἰς Ὀδέσσαν μετροῦσιν ἀντὶ τῶν ἑκατὸν πενήκοντα, διακόσια ρούβλια ἀργυρᾶ.

§ 27.

Τὸ Βιλλέτον № 1032, 1843, Ἀπριλίου 5 ἐπαυξανόμενον χρόνω τῷ χρόνω, με τοὺς χρονικοὺς προστεθειμένους τῷ κεφαλαίῳ τόκους εἰς διάστημα τῶν ἐξήκοντα ἐτῶν θὰ μορφώσει μὲ τοὺς τόκους ὑπερμέγεθες κεφάλαιον. Τότε οἱ ἐπίτροποί μου ἀρχίζουσι νὰ λαμβάνωσι τοὺς τόκους ἐξ ὅλης τῆς ποσότητος τῶν τεσσάρων βιλλέτων τῶν 60000 ρουβλίων, οἱ τοιοῦτοι τόκοι κατὰ τὸν ἀριθμὸν των ἀρκοῦσι νὰ μεγαλώσωσι τὸ διδακτικὸν κατάστημα εἰς Γάβροβον: τούτου ἔνεκεν ταπεινῶς παρακαλῶ τοὺς κυρίους ἐπιτρόπους, νὰ πράξωσι τότε, καθὼς ἄνωθεν εἰς τοὺς παραγράφους 20 καὶ 21 ἐξέθεσα, μὴ λείποντες ὅμως νὰ δίδωσι διὰ τοὺς ἐν Ὀδέσση σπουδάζοντας εἰς τὸ πνευματικὸν φροντιστήριον νέους τὰ διωρισμένα διακόσια ἀργυρᾶ ρούβλια. Μεταξὺ τούτων οἱ κύριοι ἐπίτροποι φροντίζουσι νὰ συστήσωσιν εἰς Γάβροβον βιβλιοθήκην, ἡ ἀρχὴ τῆς ὁποίας ἤδη ὑπάρχει. Ἄμα ἀρχίσαντες τὴν διοίκησίν των αὐτοὶ παντοίοις τρόποις προσπαθοῦσι νὰ τὴν ἐπαυξήσωσι. Παρομοίως λαμβάνουσι μέτρα καὶ πρὸς σύστασιν Τυπογραφίας εἰς Γάβροβον. Πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ῥηθείσης τάξεως οἱ χρονικοὶ τόκοι δὲν θέλουσι χρειασθῆ ἔνταυτῷ, διὰ τοῦτο οἱ κύριοι ἐπίτροποι νὰ τοὺς λαμβάνωσι ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης, καὶ μάλιστα μὲ τὴν ἀπόφασιν ἐκείνου τοῦ Κριτηρίου, τὸ ὁποῖον θέλει ἀπαγρυπνῆ εἰς τὴν παρούσάν μου διαθήκην.

§ 28.

Τοιαύτη εἶναι ἡ διαταγὴ μου διὰ τὴν ἰδίους κόποις ἀποκτηθεῖσαν περιουσίαν μου. Ὁ σκοπὸς μου ἀποβλέπει νὰ δώσω καῖποιαν βοή-

соотечественници тѣ ми, Българе тѣ, кои то только далечъ останахъ назадъ отъ други тѣ си собратія, на кои то и да внуша усердіе на науки тѣ. Азъ ща счетж себеси най счастливъ отъ челоѡци тѣ, ако, като первый, дѣто дигнахъ гласъ атъ си за тѣхна полза, споредъ сила та си, и способъ атъ си, стана причина на грядущи тѣ времена на благосостояніе то ммѣ.

§ 29.

Ако, по мое то незнаніе, въ той атъ мой завѣтъ ся показать распоредки, кои то да ся противни на закони тѣ, тіа по законъ атъ 1842 година, Томъ X. ст. 850 да ся считать недѣйствительни, но сичко то друго да устане въ сила та си.

Той завѣтъ (въ два экземпляри) да ся счита подлинный и същій, оный отъ 6-го Априлія 1843 година ся уничтожава, и ся счита за нищо. Одесса тысяща осемстотинъ четьредесеть четверта година, Октомврія двадесеть петый день. На той завѣтъ притурихъ рѣка та си азъ Василій Евстаѡевъ сынъ Априловъ.

Примѣчаніе. И да е писанъ той завѣтъ въ два экземпляри, но единъ экземпляръ стига да доварши сичко то. Истый атъ Василій Априловъ.

(Слѣдуватъ подписи тѣ на свидѣтели тѣ.)

Преведи го отъ Русскій атъ азыкъ истый.

Василій Априловъ.

θειαν πρὸς πολιτισμὸν εἰς τοὺς συμπατριώτας μου Βολγάρους, τοὺς μακρὰν μείναντας ἀπὸ τοὺς λοιποὺς συναδελφοὺς των Σλάβους, τοῖς ὁποίοις καὶ νὰ ἐνσπείρω διάθεσιν εἰς τὴν παιδείαν. Θέλω εἶμαι ὁ εὐτυχέστερος τῶν θνητῶν, ἂν πρῶτος ἐγείρας τὴν φωνὴν πρὸς ὄφελός των, γίνω ἀναλόγως τῆς δυνάμεώς μου καὶ μέσων μου αἴτιος τῆς εὐδαιμονίας των εἰς τὸν μέλλοντα καιρὸν.

§ 29.

* Ἄν ἐξ ἀγνοίας μου εἰς τὴν παροῦσαν μου διαθήκην ἐμπεριλήφθησαν διορισμοί, ἐναντίοι τοῖς νόμοις, οἱ τοιοῦτοι, δυνάμει τοῦ κώδικος τῶν νόμων 1842, Τόμου δεκάτου, ἀριθμοῦ 850 λογίζονται ἄκυροι, μένον πᾶν τὸ ἐπίλοιπον εἰς τὴν δυνάμιν του.

Ἡ παροῦσα διαθήκη (εἰς δύο σώματα) λογίζεται ἡ γνησία καὶ ἀληθής, ἐκείνη τῶν 6 Ἀπριλίου 1843 ἔτους διόλου ἀναιρεῖται λογιζομένη ὡς μὴ ὑπάρχουσα. Ὁδέσση τῆ εἰκοστῆ πέμπτη Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιαστοῦ τεσσαρακοστοῦ τετάρτου ἔτους. Τὴν παροῦσαν διαθήκην τῆς Νίζνης Γραικὸς Βασίλειος Εὐσταθίου Ἀπρίλλοβ ἰδιοχείρως υπέγραψα.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ι Σ. Ἀγαθὰ καὶ ἡ διαθήκη ἐγγραφή εἰς δύο σώματα, πρὸς ἐκτέλεσιν ὅμως αὐτῆς ἀρκεῖ ἓν σῶμα. Ὁ ἴδιος Βασίλειος Ε. Ἀπρίλλοβ.

(* Ἐπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν μνητῶν.

Μιτέφρασε ἐκ τοῦ Ῥωσικοῦ ὁ ἴδιος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ἈΠΡΙΛΛΟΒ.

ДОПАЛВАНІЕ НА ЗАВѢТЪ АТЪ.

Одесса, 1847 година. Априлія въ 10 день. Той завѣтъ потварждавамъ въ пълнѣхъ силѣхъ съ несколько примѣны, кои то долу ся казвать.

По первый атъ параграфъ ся примѣнява. Отъ показаны тѣ въ той параграфъ четыре билеты на Одесска та контора Коммерческаго Банка въ сумма 60000 рубли сребарны, три тѣ ся примѣнихъ на новы въ 15000 р. с. съкій съ долны тѣ числа и суммы :

Первый аишъ, отъ 1847 годинѣхъ, Априлія 7-го дня
 № 1484 на р. с. — — — — — — — — 15000.

Вторый атъ, отъ истѣхъ тѣхъ годинѣхъ мѣсяца и числа.
 № 1485 на р. с., — — — — — — — — 15000.

Третій атъ, тоже отъ тая годинѣхъ, мѣсяца и числа
 № 1486 на р. с. — — — — — — — — 15000.

Четвертый атъ, отъ 1849 годинѣхъ, Априлія 12 дня
 № 1867, на р. с. — — — — — — — — 15000.

Съ банкowy тѣ билеты става сумма въ рубли сребарны. — — — — — — — — — 60000.

коя то завѣщахъ на Габровско то учебно заведеніе да получава файдѣхъ тѣхъ. По 9-тѣ параграфъ на завѣтъ атъ ми Гг. душеприказчикитѣ получавать процентытѣ на лѣрвый атъ билетъ 7-го Априлія 1847 година № 1484 съкѣхъ годинѣхъ, и правять съ тѣхъ, както е писано въ завѣтъатъ. Подирѣ второй атъ билетъ 1847 година, Априлія 7-го дня № 1485 на 15000 р. среб. Душеприказчики считать по 10-тѣ параграфъ; пакъ третій атъ билетъ отъ истѣхъ тѣхъ годинѣхъ, мѣсяца и день № 1486 на 15000 руб. среб. по 11-тѣ параграфъ на завѣтъ атъ ми. - Проценты по четвертый атъ билетъ получавать душеприказчики тѣ съ 12 Априлія 1849

ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΑΘΗΚΗΝ ΜΟΥ.

Ὁδέσση τῇ 10 Ἀπριλίου 1847. Τὴν παροῦσαν μου διαθήκην ἐπικυρώνω ἐντελῶς μὲ τινὰς ἀλλαγὰς, ὡς κάτωθεν σημειοῦνται.

Κατὰ τὸν 1 παράγραφον μεταβάλλεται. Ἐκ τῶν φαινομένων εἰς τοῦτον τὸν παράγραφον 4-ων βιλλέτων τῆς Ὀδεσσιακῆς Καντόρας τοῦ Ἱμπερατορικοῦ Βάγκου τῆς ποσότητος τῶν 60000 ἀργυρῶν ρουβλίων, τρία ἠλλάχθησαν εἰς νέα τῆς ποσότητος τῶν 15000 ρουβλίων τὸ καθὲν, ἔχοντα τὸ ἀκόλουθον ἡμερολόγιον καὶ ποσότητα.

Τὸ πρῶτον. 1847, Ἀπριλ. 7 ὑπο ἀριθμὸν
1484 διὰ ρ. ἀργ. — — — — — 15000.

Τὸ δεύτερον. 1847 τοῦ αὐτοῦ ἔτους, μηνὸς
καὶ ἡμέρας ἀρ. 1485 ρ. ἀργ. — — — — — 15000.

Τὸ τρίτον. 1847 τοῦ ἰδίου χρόνου, μηνὸς
καὶ ἡμέρας ἀρ. 1486. ρ. ἀ. — — — — — 15000.

Τὸ τέταρτον 1849 ἔτους, Ἀπριλίου 12,
ὑπὸ ἀριθμὸν 1867, ρ. ἀργυρᾶ. — — — — — 15000.

Μετὰ τὰ Βιλλέτα τοῦ Βάγκου συσταίνεται ἡ ποσό-
της τῶν ρ. ἀργυρῶν — — — — — 60000.

τὰ ὅποια ἀφιέρωσα εἰς τὸ διδακτικὸν κατάστημα τοῦ Γαβρόβου, διὰ νὰ πορίζηται τὸν τόκον των. Δυνάμει τοῦ 9-του παραγράφου τῆς διαθήκης μου οἱ κύριοι ἐπίτροποί μου λαμβάνουσι τὸν τόκον κατὰ τὸ πρῶτον βιλλέτον 1847 Ἀπριλίου 7 №. 1484 τὸν καθέκαστον χρόνον, καὶ τὸν μεταχειρίζονται, ὡς ἡ διαθήκη διατάττει. Ἐπομένως ἀνάγουσι τὸ δεύτερον βιλλέτον 1847 Ἀπριλ. 7 №. 1485 τῆς ποσότητος τῶν 15000 ρουβλίων εἰς τὸν 10 παράγραφον. Παρομοίως ἀνάγουσι καὶ τὸ τρίτον βιλλέτον τοῦ αὐτοῦ χρόνου, μηνὸς καὶ ἡμέρας ὑπὸ №. 1486 τῆς ποσότητος 15000 ρουβλ. εἰς τὸν 11 παράγραφον τῆς διαθήκης

година и относять подъ 12-тъ параграфъ на завѣтѣ ать. Но той параграфъ примѣнява ся въ това, чи завѣщани тѣ на Николая Василіевича проценти мипувать безъ сѣко участіе на Г. Савельева камъ братаницъ ать ми Николая Никифоровича Априлова, кому то и ся даватъ двадесеть години. Тія проценты завѣщавамъ азъ на братаницъ ать ми Николая за да ся жени непременно съ Българкѣ, и най паче съ Габровкѣ, коя то да знае добръ Български, за да учать деца та най пѣрво Българскій ать языкъ. Азъ считамъ, чи Николай не подалечъ отъ три години отъ смъртъ тж ми може да соверши това супружество, што ако не направи, или не учи дѣца та си Български душеприказчики тѣ, като не получаютъ отъ него писъменно увѣреніе за това, иматъ право да му присѣчатъ вѣки процентитѣ, и да ги обарнатъ въ польза на Габровско то училище. Ако Николай ни добіе чада длженъ е да земе за сына млада Габровца. Лесно ся разбира, чи като приминать двадесеть години, проценти тѣ вѣки оставать да умножавать капиталъ ать на Габровско то училище,

Дополваніе по Четвертый ать параграфъ. На сестра ми Кержъ Априлова моля да пратягъ въ Габрово на мѣсто сто, петстотинъ рубли сребарны. Български тѣ грамоти и да ся издадохъ, сумма та 450 рубли пакъ нека остане за други потреби, что гласи той параграфъ, на бѣдаци харчове, и на отлитографированіе то на образи тѣ ми, дѣто не стигать. Освѣнъ това моля душеприказчики тѣ да отдѣлятъ отъ иманіе то ми що остава (разбирамъ небутана сумма та въ 60000 р. коя то завѣщавамъ на Габровско то училище) 3500 руб. сребарны, кои то да пазятъ на ростъ въ конторж тж Банка додъ ся увѣрятъ, чи въ Габрово направихъ ново каменно зданіе за училище, кое

μου. Τοὺς τόκους τοῦ τετάρτου βιλλέτου τῶν 15000 ρουβ. ἀργ. οἱ ἐπιτρόποι μου συναΐζουσιν ἀπὸ τὰς 12 Ἀπριλίου 1849 ἀκολουθοῦντες μὲ τὴν αὐτὴν ποσότητα κατὰ τὸν 12 ποράγραφον τῆς διαθήκης μου. Ὁ παράγραφος ὅμως οὗτος ἀλλάζει κατὰ τοῦτο ὅτι οἱ ἀφιερωμένοι τῷ πεπαιδευμένῳ Νικολᾶω Βασιλείῳ Σαβέλιεβ τόκοι τρέπονται, χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἐνοχὴν τοῦ κυρίου Σαβέλιεβ πρὸς τὸν ἀνεψιὸν μου Νικόλαον Νικηφόρου Ἀπρίλλοβ, τῷ ὁποίῳ καὶ μετροῦνται εἰς διάστημα 20 χρόνων. Τὸν τόκον τοῦτον τὸν διατάττω τῷ ἀνεψιῷ μου Νικολᾶω μὲ συμφωνεῖαν νὰ συνέλθῃ εἰς γάμον μὲ Βολγάραν, καὶ μάλιστα μὲ Γαβροβαλίδισαν, ἢ ὁποῖα νὰ ἤξεύρῃ ἐντελῶς τὴν Βολγαρικὴν γλῶσσαν, ὁποῦ πρῶτον πάντων νὰ ἐκμάθουν τὰ τέκνα των τὰ Βολγαρικά. Ὑποθέττω, ὅτι ὁ Νικόλαος ὄχι μακρύτερον τῶν τριῶν χρόνων μετὰ τὴν θανήν μου ἠμπορεῖ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν γάμον του, τὸ ὁποῖον ἂν δὲν κάμῃ, ἢ δὲν διδάσκῃ τὰ τέκνα του Βολγαρικά, οἱ κύριοι ἐπιτρόποι μου μὴ λαμβάνοντες παρ' αὐτοῦ ἔγραφον ἀπόδειξιν τοῦτου, ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ διακόψωσι τὴν μακρυτέραν ἀπόδωσιν τῶν τόκων καὶ νὰ τοὺς τρέψωσιν εἰς ὄφελος τοῦ σχολείου Γαβρόβου. Ἄν ὁ Νικόλαος εἶναι ἄτεκνος, τότε χρεωστεῖ νὰ υἱοθετήσῃ κἀνένα νέον ἐκ Γαβρόβου. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν 20 χρόνων οἱ τόκοι ἀνάγονται εἰς αὔξησιν τῆς ποσότητος τῆς διὰ τὸ ἐν Γαβρόβῳ σχολεῖον διωρισμένης.

Ἄπο π λ ἦ ρ ω μ α κα τὰ τὸν 4 πα ρ ά γ ρ α φ ο ν. Τῇ αὐτᾷ δέλφῃ μου Κέρα Ἀπρίλλοβ παρακαλῶ νὰ σταλλῶσιν εἰς Γαβρόβον ἀντὶ τῶν ἑκατὸν, πεντακόσια ρούβλια ἀργυρᾶ. Μ' ὄλον ὁποῦ τὰ Βολγαρικά χρυσόβουλλα ἐξεδόθησαν παρ' ἐμοῦ, μ' ὄλον τοῦτο ἢ ποσότης τῶν 450 ρουβ. νὰ μείνῃ δι' ἄλλας ἀνάγκας τοῦ παρόντος παραγράφου, διὰ μέλλοντα ἔξοδα καὶ λιθογραφίαν τῶν ἐλλειπόντων εἰκόνων εἰς τὴν διαθήκην μου. Ἐκτὸς τούτων παρακαλῶ τοὺς ἐπιτρόπους μου νὰ χωρίσωσιν ἀπὸ τὴν μένουσαν περιουσίαν (ἐννοοῦντες ἀπείρακτον τὴν ποσότητα τῶν 60000, τὴν ἀφιερωθεῖσαν τῷ σχολεῖῳ Γαβρόβου) 3500 ρούβλια ἀργυρᾶ, τὰ

то да ся свърши нужни сж още тысяща (1000) руб. сребарни. Тогасъ само душеприказчики тѣ земаѣ отъ вложены тѣ въ Банкъ ать 3500 рублы — тысяща рублы съ проценты тѣ имъ по оно време, и ги пращатъ въ Габрово за да свършатъ училище то. Рубли тѣ 2500 що оставатъ, наричамъ ги за полъзж на отечественна та Българска исторія съ покорнж молба на Гг. душеприказчики тѣ да предложатъ на Николая Васильевича Савельева да я состави пълнж и подробна съ исторически приглашенія и примечанія; и ако ся согласи Г. Савельевъ, тогава, като имъ испрати отъ напечатанж тж исторія десетъ тѣла, ти даватъ му отъ суммж тж, що е въ Банкъ ать 2000 руб. сребарны. Найсетнѣ сумма та, що остава на едно съ проценты тѣ, и съ други тѣ, що ся добихж отъ двухтысящна та сумма на Г. Савельева ся варди въ Банкъ ать за преводъ ать на исторія тж на Българскій и Гръцкій язицы. Преводители тѣ получаватъ тая сумма съ проценты тѣ, като дадатъ въ рѣцы тѣ на душеприказчики тѣ по 10 тѣла.

Дополваніе по 6 параграфъ. Той параграфъ остава въ силж тж си, и братанецъ ать ми Николай получава останало то иманіе, като ся утверди завѣтъ ать ми, и ся плати сичка та сумма, коя то завѣщавамъ по различни предмети. Но ако той до оно време не свърши науки тѣ си, тогава, за да ги свърши нека му дадатъ и напредъ тысяща рублы сребжрны, и да не ся трудятъ душеприказчики тѣ съ дребны работы, нека му ся даде лично нему, или по частно то му письмо, сичко то иманіе, дѣто е въ едно друго съ различни хартіи. Но пари тѣ, що ся на лице, и оныя кои то има да ся собератъ отъ оны, що сж длжны и проч. да ся

ὅποια καὶ νὰ φυλάξωσι μὲ τὸ διάφορον εἰς τὴν Καντόραν τοῦ Βάγκου, ἕως ὅτου βεβαιωθῶσιν, ὅτι εἰς Γάβροβον ἐκτίσθη νέον πέτρινον κτήριον διὰ τὸ σχολεῖον, πρὸς τελείωσιν τοῦ ὁποίου χρειάζονται ἀκόμη χίλια ρούβλια ἀργυρᾶ. Τότε μόνον οἱ κύριοι ἐπίτροποι λαμβάνουσιν ἀπὸ τὸν Βάγκον ἀπὸ τὴν ἐμβασθεῖσαν ποσότητα τῶν 3500 ρουβλίων, χίλια ρούβλια μὲ τοὺς ἕως τότε τόκους, καὶ τὰ στέλλουσι εἰς Γάβροβον πρὸς ἀποτελείωσιν τοῦ κτηρίου. Ἐπομένως τὰ μένοντα ἀργυρᾶ ρούβλια 2500 τὰ ἀφιερώνω πρὸς ὄφελος τῆς πατρικῆς Βολγαρικῆς Ἱστορίας, παρακαλῶν στενωδῶς τοὺς κυρίους ἐπιτρόπους νὰ προβάλλωσι τῷ Νικολάῳ Βασιλείῳ Σαβέλιεβ νὰ τὴν συγγράφη ἐντελῆ καὶ λεπτομερῶς μὲ ἱστορικῆς ἀναφορᾶς καὶ σημειώσεις, καὶ ἂν ὁ Κύριος Σαβέλιεβ ἀναδεχθῆ τοῦτο, οἱ ἐπίτροποι τῷ μετροῦσιν ἀπὸ τὴν εὐρισκομένην εἰς τὸν Βάγκον ποσότητα δύο χιλιάδας ἀργυρᾶ ρούβλια, ἅμα ὅπου αὐτὸς τοῖς παραδώσῃ ἀπὸ τὴν ἤδη τυποθεῖσαν ἱστορίαν του δέκα σώματα. Ἐπομένως δὲ φυλάττουσιν εἰς τὸν Βάγκον τὴν μείνασαν ποσότητα μὲ τὸν τόκον τῆς, καθὼς καὶ τὴν ποσότητα τῶν τόκων τῆς ποσότητος τῶν 2000 ρουβλίων τοῦ κυρίου Σαβέλιεβ πρὸς μετάφρασιν τῆς αὐτῆς ἱστορίας εἰς τὰ Βολγαρικὰ καὶ Γραικικὰ. Οἱ μεταφρασταὶ λαμβάνουσι τὴν αὐτὴν ποσότητα μὲ τὸ διαφορὸν τῆς, ἅμα ὅπου παραδώσωσιν ἀπὸ δέκα σώματα τῆς μεταφράσεώς των εἰς χεῖρας τῶν ἐπιτρόπων.

Ἄπο π λ ῆ ρ ω μ α κ α τ ᾶ τ ὸ ν 6 π α ρ ᾶ γ ρ α φ ο ν. Ὁ παράγραφος οὗτος μένει εἰς τὴν δύναμίν του, καὶ ὁ ἀνεπιός μου Νικόλαος λαμβάνει τὴν μένουσαν περιουσίαν μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς διαθέκης καὶ ἀποπλήρωσιν ὅλης τῆς ἀφιερωθείσης παρ' ἐμοῦ κατὰ διάφορα ἀντικείμενα ποσότητος. Ἄν ὅμως αὐτὸς ἕως τότε δὲν ἐτελείωσεν τὰς μαθήσεις του, νὰ τῷ δοθῶσι πρὸς τοῦτο καὶ πῶρτερον χίλια ρούβλια ἀργυρᾶ, καὶ διὰ νὰ ἀπαλλάξω ἀπὸ λεπτομέριαν τοὺς ἐπιτρόπους μου, ἄς δοθῆ τῷ ἰδίῳ, ἢ κατὰ τὸ ἀπλοῦν ὄρδινον γράμμα του, ὅλη ἡ ὑπάρχουσα εἰς εἰδήσματα περιουσία μου, καθὼς καὶ τὰ διάφορα γράμματα. Τὰ με-

вжрдыть въ Конторѣ тѣ на Одесск. Банкѣ додѣ ся соверши що самъ завѣщаль, и само тогива, що то остане да ся даде на братаницѣ ать ми Николая. Само отъ себе ся разбира, какво то суммата въ 60000 руб. остава не бутана въ полза на Габровско то училище.

Дополваніе по 19, 25. 26 и 27 параграфы. Моліж Гг. душеприказчики да огдѣляватъ по тии параграфы суммъ та, дѣто е наречена, но наречена та за семинаристи тѣ сумма да я употребятъ, както за благо намѣрятъ, т. е. или да я назначатъ за семинаристи тѣ сичкѣ тѣ, или едижъ часть, или да я прашатъ въ Габрово на училището. или да я държатъ за харчове и письменни работы по управление то си.

Дополненіе по 22 параграфѣ. Оный параграфѣ ся допълнява съ това, чи подписъ ать и согласіе то на двама та душеприказчики стигатъ да рѣшатъ съкѣ работѣ, и да получаватъ съкаква суммъ отъ Конторѣ тѣ на Коммерческій ать Банкѣ и отъ други мѣста и лица. Само капиталъ ать въ 60000 руб. ср. остава не бутанѣ и отъ тѣхнѣ старна.

Като изговорихме горѣ за некои премѣны и дополванія на завѣтъ ать ми, треба да сторимъ ясно и това, чи днесъ (10 Априлия 1847 година) иманіе то ми составляватъ долии тѣ суммы; други тѣ суммы, що ся видятъ по завѣтъ ать, считамъ ги загубены. И така иманіе то ми е :

а) Въ четыре тѣ билеты на Одес. Контора Коммерческаго

την τὰ ὅμως ὅσα ἤδη ὑπάρχουσι, καθὼς καὶ τὰ ὅσα ἔχουσι νὰ ἐμβωσιν ἀπὸ διαφόρου χρεώστας καὶ λ. νὰ φυλάττωνται εἰς τὴν Καντόραν τοῦ Ὁδεσσιακοῦ Βάγκου ἕως τὴν ἀποπλήρωσιν ὅλων τῶν διορισθέντων εἰς τὴν διαθήκην μου διαταγῶν, καὶ τότε μόνον νὰ δοθῶσιν τὰ μείναντα εἰς τὸν ἀνεψιόν μου Νικόλαον. Αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἐννοεῖται, ὅτι ἡ ποσότης τῶν 60000 μένει ἀθικτος πρὸς ὄφελος τοῦ σχολείου τοῦ Γαβρόβου.

Ἀποπλήρωμα κατὰ τοὺς 19, 25, 26 καὶ 27 παραγράφους. Ταπεινῶς παρακαλῶ τοὺς κυρίους ἐπιτρόπους νὰ χωρίζωσι κατὰ τοὺς ῥηθέντας παραγράφους τὸ διορισθὲν μερίδιον, πλὴν τὴν διορισθεῖσαν διὰ τοὺς Σεμιναρίστας ποσότητα νὰ τὴν μεταχειρισθῶσιν ὡς εὐρωσιν εὐλογον, δηλ. νὰ τὴν διορίζωσιν ὅλην, ἢ μέρος εἰς τοὺς σεμιναρίστας, ἢ νὰ τὴν ζέλωσιν εἰς Γάβροβον πρὸς ὄφελος τοῦ σχολείου, ἢ νὰ τὴν φυλλάττωσι διὰ ἔξοδα καὶ γράψιμον τῶν χαρτίων τῆς διοικήσεώς των.

Ἀποπλήρωμα κατὰ τὸν 22 παράγραφον. Ὁ παράγραφος αὐτὸς ἀποπληροῦται μὲ τοῦτο, ὅτι ἡ ὑπογραφή καὶ ἡ συμφωνεῖα τῶν δύο ἐπιτρόπων μου εἶναι ἀρκετὰ ν' ἀποφασίσωσι κάθε ὑπόθεσιν, καὶ λάβωσι κάθε ποσότητα ἀπὸ τὴν Καντόραν τοῦ Ἱμπερατορικοῦ Βάγκου, καθὼς καὶ ἄλλων μερῶν καὶ ὑποκειμένων. Τὸ κεφάλαιον μόνον τῶν 60000 ρουβλίων μένει ἀπείρακτον καὶ ἐκ μέρους των.

Ἐκθέσας ἀνωθεν μερικὰς μεταβολὰς καὶ ἀποπληρώσεις εἰς τὴν διαθήκην μου ἀνάγκη ἤδη νὰ σαφηνίσωμεν, ὅτι τὴν σήμερον (10 Ἀπρίλ. 1847 ἔτους) ἡ περιουσία μου συνίσταται ἀπὸ τὰς ἀκολουθοῦσας ποσότητας. Τὰς λοιπὰς ποσότητας, ὅπου ἐμφαίνει ἡ διαθήκη μου τὰς ἐννοῶ χαμένας. Ἡ περιουσία μου ἄρα συνίσταται:

α) Ἀπὸ τὴν ποσότητα τῶν 4 βιλλέτων τῆς Ὁδεσσιακῆς Καντόρας τοῦ Ὁδεσσιακοῦ Βάγκου ἀπὸ 15000 ρούβ. ἀργ. τὸ καθέν.

Банка съкій въ 15000 руб. среб. р. с. — — — 60000.

Тая шестьдесяттысящна та сумма е завѣщапа на
Габровско то училище.

б) Въ два заемни письма отъ 30 Марта
сего год. р. с. — — — — — 4000.

в) Въ наличнѣ тѣ суммѣ, що има касса та
ми р. среб. — — — — — 10600.

г) Въ различни вѣщы, що струвать.
руб. среб. — — — — — 1400.

Сичко то иманіе е семьдесятъ шесть тысящъ ср. руб. 76000.

На това допжленіе на завѣтъ атъ ми, писано съ моя рѣкж
азъ Василій Евстаѣевъ Априловъ притурихъ рѣкж тѣ си.

Преведи го отъ Русскій атъ языкъ истый

Василій Априловъ.

ῥ ἄργ. — — — — — 60000.

Τόση εἶναι ἡ ἀφιερωθείσα διὰ τὸ σχολεῖον Γαβρόβου ποσότης.

β) Ἀπὸ δύο νομίμους ὁμολογίας τῶν 30 Μαρτίου παρ. χρόνου. ῥ. ἄργ. — — — — — 4000.

γ) Ἀπὸ τὴν εὐρισκομένην εἰς τὴν κάσσαν ποσότητα, ῥ. ἄργ. — — — — — 10600.

δ) Ἀπὸ διάφορα εἰδήσματα τῆς τιμῆς ρούβλιων ἀργυρῶν — — — — — 1400.

Τὸ ὅλον ἐβδομήκοντα ἕξ χιλιάδες ρούβλια ἀργυρὰ. 76000.

Τὴν παροῦσαν προσθήκην τῆς γεγραμμένης ἰδιοχείρως διαθήκης μου ἰδιοχείρως ὑπέγραψα τῆς Νίζνης Γραικὸς Βασίλειος Εὐσταθίου Ἀπρίλλοβ.

Μετέφρασε ἐκ τοῦ Ῥωσικοῦ ὁ ἴδιος

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ἈΠΡΙΛΛΟΒ.

ЗАВѢЩАНІЕ-ТО

НА

ПЕТРА ПВ. ВРАЖИЛОВА.

Заради че си докарвамъ на умъ рѣчь та на Евангелиста, говорящій : да бждемы готовы во всяка минута, зашто то не знаемы часъ ать, въ който ще бждимы викнаты, за това и азъ долоподписанный ать рабъ божіи отъ православно вѣроисповѣданіе, боящій ся слабость та на стары тѣ си години, съ цѣль умъ, предъ очи тѣ на долоименованы тѣ свидѣтели, отредявамъ какъ требува да ся прави подиръ тойзи временный мой животъ, съ сичкій ать ми имотъ дѣто ся намѣри; кой то у редъ требува да ся варди тѣкмо тѣй, безъ да има сила нѣкой отъ моптѣ роднины отъ страна, или другій нѣкой да го развали; зашто долній, или горній родъ не имамъ; обаче тая ми е воля та, и кой дерзне да я развали, да бжде проклетъ и не простень отъ Бога!

§ 1.

Молимъ да мя простатъ вси тѣ человекы, како и азъ тѣхъ.

§ 2.

Акареге тѣ дѣто ги имамъ въ махала та святаго Іоана на Поду-Бейликъ, и пары тѣ дѣто ги имамъ сосъ двѣ подписки

у Г. Василя Георгіева, и други до двѣ хиляди гроша дѣто ги держимъ при себе си за иждивеніе (хѣрчь) да ги приѣмнатъ въ своя та си власть Душеисполнители тѣ мои, по има Г. Георгій Василупуло и племянникъ тѣ мой Андрей; первый атъ да бжде касіеринъ (хазнатаринъ) на земаніе и даваніе, а вторый атъ само Надзиратель.

§ 3.

Надъ всичкій атъ тойзи имотъ оставямъ Душеисполнителница сосъ совершена и полна власть и сила, школа та що е въ България въ Градъ моего рожденія Габрово, която школа има да приѣмне въ свое владеніе къща та ми и пары тѣ дѣто останатъ, пощо свершатъ исчисленіе то (хесапъ атъ) тукашникъ Душеисполнители, такожде, и ако ся случи да нестигнатъ, да доплати.

§ 4.

Обаче има да даде отъ това мое достояніе на двѣ мои сестри и единъ братъ, ако сж живи, а ако не на тѣхны тѣ дѣца догдѣ сж живи, сирѣчь: на свѣршеніе то на всяка година по пять стотинъ Лѣ 500 гроша на турскій атъ курсъ, то естъ на всяка моя сестра и братъ; и на свѣршекъ атъ на всяка година да прави по единъ поменъ за моя та душа и народъ атъ мой.

§ 5.

Това годишно плащаніе да ся дава само на мои тѣ сестри и братъ, и на тѣхны тѣ дѣца сосъ размѣреніе (равно) всякому; а подиръ смерть та на тѣзи дѣца да прекъсне и школа та плащаніе то на тѣхъ; и тогази тѣя остая сама владѣтелица, и има да приѣмнува всичкій атъ приходъ въ спомоществованіе за ученіе то на юношество то; и никога не има позволеніе да очужди тойзи имотъ.

§ 6.

Моля ся на отряденны тѣ отъ время до время пристопители на тази школа, да вардатъ здраво тѣзи уряди, и да си исполнява всякій одолженіе то, като да ся подканятъ сосѣ тойзи примѣръ и други отечественници, за да остави всякой спорядъ сила та си помощь на школа та въ полза на юношество-то; а инакъ, не само че нешатъ ся подкани отечественници-тѣ да оставатъ, но щатъ има и оскорбленіе на васъ, и неможемы да вы назоваваме отечественници; заради че не знаете сосѣ каква мѣра требува да ся обходите, какво то е было до сега.

§ 7.

Ако ся яви още нѣкой истиненъ роднина, да му ся даде отъ школа та веднаждъ за секога сто *Л* 100 гроша на турскій атъ курсъ.

§ 8.

Тукашни тѣ Душеисполнители иматъ да дадатъ отъ пары тѣ и именно :

1500. Хиляда и пять стотинъ гроша за погребеніе то ми при церква та Икона до 40 дни.

450. Четыри стотинъ и пять десять гроша за три помени съ Владыка до 9 мѣсяцы.

2100. Двѣ хиляди и сто гроша за 7 помени съ Владыка, до 7 години.

800. Осемь стотинъ гроша да платятъ на Г-жа Луксандра, която има да мя гледа до смерть та ми, както и послѣ има да ся труди сосѣ потребни тѣ нѣща на гробъ атъ, заедно съ подписка та дѣто самъ и далъ.

918. 30 Девять стотинъ осемнадесятъ грош. и тридесять пары на двѣ сестры и единъ братъ, всякому по 25 и кусари.

1000. Хиляда гроша на церква та Икона, дѣто иматъ да мя закопаятъ.

1000. Хиляда гроша на тукашна та Болница, именуема Филантропія.

150 Сто и петь-десеть гроша на священниците на църквата святаго Іоанна, махала Поду-Бейликъ.

150. Сто и пятьдесять гроша на свѣщенниците на църква та Св. Георгія Стараго.

490. Четыри стотинъ и девятьдесять гроша на чѣтыри църкови въ Градъ Габрово, то есть на всяка по десять икусаря, въ кои то ся брой и Девичный ать монастырь.

§ 9.

Тукашны тѣ Душеисполнители иматъ да получватъ ката година по пять стотинъ гроша, сирѣчь первый ать триста, а второй ать двѣсти, и то на 7, седемь години; а послѣ остая на грижата на школа та.

§ 10.

Душеисполнители тѣ иматъ въ единъ мѣсяць да изыватъ на школа та вси тѣ тѣйзи нѣща, и да испрататъ единъ преводъ отъ тази Душезаповѣдь на Българскый ать языкъ, такожде и потребно то до тогази исчисленіе, а послѣ на свершекъ ать ката година, исчисленіе на приходъ ать и иждивеніе то за исправленіе (мереметь ать) на кѣща та ; но ако Душеисполнители тѣ не направятъ тако, тогази школа та има да отгради други въ Букурещъ 1851 Іулія 12 день.

(Подписанъ) **Азь Петръ Іовановъ** увѣрявамъ

Азь *Х. Петръ Х. Андреевъ* самъ былъ свидѣтель
и предъ очи тѣ ми ся подписа Г. Петръ.

Азь *Василій Георгиевъ* увѣрявамъ.

Азь *Василій Николаевъ* увѣрявамъ.

Гражданскій Илфовскій судъ, отдѣленіе 1-о: Петръ Іовановъ
отъ махала та Св. Іоанна Поду-Бейликъ иска съ жалба пода-

дена въ тойзи судъ, и записана въ кодика та подъ брой 4152, за да му ся утврди тази Душезаповѣдь; и заради чи онъ е былъ боленъ, и не е можалъ да ся яви въ тойзи судъ да си утври Душезаповѣдь та то е былъ отряденъ секретаринъ ать, кой то е ходилъ дома на Душезаповѣдникъ ать, и даде писмено увѣреніе че го е нашель боленъ отъ дамла, по съ здравъ умъ; и пошо му е прочель отъ слово до слово Душезаповѣдь та, той е увѣрилъ, че е съща негова, и е направена сосъ негова та добра воля безъ ничіе припеволеніе, и са е подписалъ въ нея сосъ своята си рѣка; того ради тойзи судъ утврдава тази Душезаповѣдь, която ся и записа въ кодика та.

Букурещъ 1851 Августъ 14 день.

(Подписалъ) **Предѣдатель Н. Балческо.**

(печатъ) **Г. Аргиропуло.**
Секретаринъ Томица.

Превель отъ Влашкіатъ на Болгарскій языкъ, преводитель тѣ на Влашко то Правителство, Губернскій секретарь Михаилъ Ки-фаловъ. — Въ Букурещъ, 1852 марта 12 день. —

Переводатъ е съходенъ сосъ оригинално то Завѣщаніе на покойника Петра Иванова, и за увѣреніе са подписвамъ *Христофоръ Мустакофъ.*

Василій Георгіу верно.

Пенчо Ралчовъ увѣравамъ копето отъ суца та Діята.

ЗАВѢЩАНІЕ-ТО
НА
ІЕРОФЕЯ ІЕРОМОНАХА.

Во имя Отца, и Сына, и Святаго Духа, Аминь.

Нѣка бѣди извѣстно сѣкиму, какво съ здравъ разумъ написахъ това мое Завѣщаніе, за което умолявамъ настоятели тѣ си да го исполнятъ точно послѣ умираше то ми.

§ 1.

За испроваждане то ми до 40 дни опредѣлявамъ грош. № 1500 хіляда и петъ стотинъ.

§ 2.

За Хилиндарскія С. Горски монастырь гр. 500. петъ стотинъ.

§ 3.

За Троянскіатъ монаст. сто гроша.

§ 4.

За наша Габровски мон. 500. петъ стотинъ и градина та що я правихъ подъ стѣна та и 500 гр. дадохъ на Архимандрита Юсефа и 500 гр. часовника ми що го загуби. —

§ 5.

За Батошовскія мон. полвина та отъ колко то имамъ даземамъ сосѣ записки отъ него, а друга та половина за Габровско то училище, като ся потруди да ги извади. —

§ 6.

За сестрина та ми дащера Кѣна сто гр. и стоте и педесеть
що има да ми ги дава зеть ѿ Христо. —

§ 7.

На двѣ те ми крьшелнича та Героеа и Неда чада та на
Неделка Ненова по 50 гр.

§ 8.

За ученика ми Захаріа Иванова № 1500 гр. кржста и сич-
ки тѣ мои други вещи.

§ 9.

За три тѣ Габровски черквы по сто гр.

§ 10.

За калугерки тѣ петь стотинѣ гр. тези пары иматъ готови. —

§ 11.

А за други тѣ що имамъ да земамъ сосѣ записки, опредѣля-
вамъ Габровскѣ то общество да ги извади и даде половина та
на мои те колибы Парчовцы ако са заправи църква или учили-
ще, а друга та половина за училище то Габровско, но
умолявамъ да чака длѣжници тѣ ми една година послѣ уми-
раніе то ми. И тѣй свѣршувамъ Завѣщаніе то си, като умо-
лявамъ сѣкиго брата да го исполнатъ точно, както предъ чело-
вѣцы те, тѣй и предъ Бога, безъ да престѣпять нито едно.
За предстоители упредѣлявамъ отца Неофита Соколскаго, и
Коля Курнаша, които умолявамъ да направятъ онуй което е
потребно за душевно то ми спасеніе.

1851 Августъ 29

Мон. Соколо-Габровски.

Увѣрявамъ за горно то.

Героеа Иеромонахъ Габровецъ

ЗАВѢЩАНІЕ-ТО

НА

ПЕТРА ИВАНОВА.

Во имя пресвятыя троицы Отца, и Сына и Святаго Духа.

Всякой человекъ смертенъ сый и долженъ всегда готовитися за смерть, споредъ писанно то: бдите и молитесь ся, яко не вѣсте дне и часа въ оныже приидеть смерть, ако тать, и разлучить душу отъ тѣла и проч.

Споредъ това и азъ подверженъ сый смерти и долженъ готовъ быти на всякій часъ испытати смертную чашу: того ради и азъ съ здравъ умъ изложихъ воля та си съ настоящето мое своеручно писанно и подписанно Завѣщаніе и оставямъ попечителя Г на Христофора Мустакова да го извърши. —

§ 1.

Сички тѣ мюлкове дето имамъ отъ баща си са написани на хартия, и хартия та сжмъ далъ въ рѣцѣ те Г ну Цвѣтку Спиридонову въ Габрово. Тыя бащини ми мюлкове, ако умра, о-оставамъ да ги владѣе майка ми, но не да продаде нещо отъ тѣхъ, ами само доходъ-ать да харчи.

§ 2.

Пары тѣ дето имамъ у Г-на Цвѣтка Спиридоновъ съ съ лихва (файда) и съ запись, майка ми до гдѣ е жива да зема половина та лихва та, а друга та половина оставямъ до три

години да я приима майка ми и отъ нея да ми отструва : и по-
диръ трите години да поеме полвина та отъ лихва та да са
прибавя на главн. —

§ 3.

Мѣсто то дето имамъ въ Габрово вънтре, тапята му е у Г-на
Цвѣтка Спиридоновъ, и то ще остане подъ владѣніе то на май-
ка ми. Но подиръ смертъ та на майка ми, Г-нъ Попечитель
на вышензложенно то мое духовно Завѣщаніе да послѣдува
сосъ состояніе то ми, колкото са собере, както разсуди въ
ползу на богоугодно то и общеполезно дѣвическо училище
дето го за потребно намерватъ да ся отреди, което училище
да се ползува сосъ годишній атъ приходъ, тай ако намери
за благо и недвижимо то состояніе мое да го расправи, и па-
ры тѣ му сосъ лихва да са дадатъ и да става лихва та главы,
догдѣ са отрѣди дѣвическо то училище, чи тогази да са от-
пуща годишна та лихва на епитропи тѣ на училище то. Вы-
шереченно то изложенно мое желаніе, моля Господина попечи-
теля да го исполни, и за увѣреніе писахъ го и го подписахъ
своеручно, и молихъ подписаны те лица за свѣдоцы.

16 Февруарій. 1854

въ Букурещъ.

Азь Петръ Ивановъ
(отъ Габровскы колибы Гачевцы.)

Свидѣт.

{
Иоанъ Д. Х. Бакаловъ.
Феодосія Н. Драгановъ.
Иванъ Тимчовъ.

ЗАВѢЩАНІЕ ТО

НА

ДЪДА СІЛВЕСТРА.

Подписаный, родомъ Българинъ. роденъ на 1786, въ градъ Габрово въ Българско, съмь сіа трудилъ отъ малакъ, като сіа отръкохъ отъ жененіе и живіахъ по-много като калугерь, не-жели като миріанинъ, съсь цель за да бѣдъ полезенъ на любезното ми отечество, Българско, гдѣто за първи пѣтъ видіахъ слънцето, макаръ чи живѣхъ по странни мѣста. Тѣй убо, днесъ 26 Іуніа 1863, съсь умъ здравъ и като непознавамъ дирныа часть разполагамъ, чрезъ тойзи мой завѣтъ сичкіа ми имотъ движимъ, и недвижимъ спорѣдъ слѣдуюція типъ :

1-о Оставіамъ дюгеніа ми, улица Шапкари какъто и дюгеніа ми, улица Рахтиванъ, на школа та Габровска; нъ да има да сѣ провозда само приходъ тѣ тѣхенъ, като първымъ сіа спадне каличеството на връзваніа та по долу, сирѣчь: а) на внуцы и внуки отъ брата ми Станіа и сестра ми Ивана, и Пена, шесть жълтицы К К. Австрійски, на Марина Бормова, пакъ шесть жълтицы К К. тѣй и на Коліа, какъто и на Станіа Бурмова се по шесть жълтицы. Тѣзи пары има да сіа даватъ отъ епитропѣтъ школескы годишно и догдѣ умошницигѣ (?) живѣхтъ; б) а пакъ на други внуцы отъ Злата или Ивана, да имъ сіа дава и тѣмъ годишно по двѣ жълтицы Австрійскы и догдѣ живѣятъ.

2-о Край улицата Свѣт. Ивана отъ зданіа та, кои то имамъ, половината оставамъ, отъ десна рѣка, къмъ уличка та, на Болницата Търновска на Св. Безсърбренници Козма и Даміанъ; пакъ половината, на внука ми Силвестра Нанова, съсъ условіе да земе само прихода безъ да може никога, ако нѣкакш сѣа ужени, да ги даде, съсъ време, зестры, да ги заложити или да ги продаде; защото на такъвъ случай ще минувать като имотъ на Ефоріата на Търновската Болница; той има да зема прихода горніа до гдѣ живѣе; на татѣкъ това зданіе остава имотъ на Болницата Св-хъ Козма и Даміанъ. Трѣба да сѣ забѣлежити чи тѣзи зданіа дирны лежѣтъ въ Попесковата махала, улица Св. Ивана на житница та.

3-о Зданіе то ми въ двора Св. Никола отъ Прунтъ мах. Домна Балаша, остава подиръ смъртъ та ми на църква та. —

4-о Оставамъ да мѣа погрѣбать на Св. Никола мах. Попескова и да ми настанатъ за сички тѣ рѣдовны, споредъ вѣрата ни, до седмъ години, епитропитѣ ми.

5-о Ако сѣ случи нѣкой родъ отъ страна да сѣа покажити има да му сѣа даде пѣтъдѣсетъ гроша. —

6-о Отъ колкото пары сѣа намирътъ сухи, оставамъ за дуна та ми да сѣа похарчатъ спорѣдъ брой 4. —

7-о На Българска та църква, коіато има да сѣа въздвигне, тука въ столица та на Филаретъ, оставамъ грошове пѣтъ хиляды. —

8-о На добродѣтелна та дружина Българска въ столица та оставамъ пѣтъ хиляды гр. —

9-то Оставамъ испѣлнители и надзиратели на тойзи завѣтъ: Г. Г. Христа Георгіева и Георгіа Станчова, като едни епитропы; конто има да настанатъ на внука ми Силвестра догдѣ стигне на врьстъ 25-го лѣта, и тогази има да приемне покѣщны тѣ.

10-о Оставамъ дѣсетъ хиліады гро. за да сж съзиди голо-
то мѣсто, оставенно на Търновска та Болница. —

11-о Оставамъ три хиліады гроша на асила(?) Елена въ Кот-
рочень, за сирачетата.

12-о На конецъ, защо то желаніе то ми е было таквози и
самичекъ съмъ казвалъ та сіа е писало, съсъ цѣль умъ и прѣдъ
подписаннъ тѣ прилагамъ: чи ако нѣкой бы дръзналъ да го
развали, да бжде анатема врѣху му.

26 Іуніа 1863

Букурещъ.

(Подписанъ) **Силвестру Пену.**

Писахъ азъ, рѣчь, по рѣчь, спорѣдъ какъ ми каза завѣтникъ-
тъ Г. Силвестру Пену, горѣ подписанъ, прѣдъ очи тѣ на под-
писаннъ тѣ свидѣтели.

И подписахъ *Георгій Атанасовичъ.*

Аврамъ Георгіу, свидѣтель самъ видель и чуль. —

Докторъ И. Василиади самъ видіаль и чуль. —

Георгій Стойчу, свидѣтель. —

При горни-тъ завъщанія на родолюбивы-тъ отечественницы Габроецы и благодѣтели на Габровско-то училище прилагамы долуизложенны-тъ двѣ писма отъ Г-на Йонка Х. Димитрова Кълифарова, които, като саморъчно отъ него писаны, показуватъ неговото желаніе и послѣднѣж волѣж и служатъ като завъщаніе за това що е останъло отъ неговото наслѣдіе и стяжаніе завъщано на Габровско-то училище.

За Габрово

Киръ Иванъ Петко Манафъ, желаю ви здрави.

Букурещъ 1833 Іунія 20-день.

Писахъ ви онзи день съ Киръ Станимера щото траваше тука що ви заключвамъ 1 писмо до владика-та са първо да го проводите, пиша му за място-та мои що ги имамъ и за място-то вас фурна-та как е работа-та какво е на покойника Ивана писмо-то у вази, са владика-та да са земе място-то; писах му какво туй място и ливада-та на Синкювиць що ми е дѣла-тъ и бостаня-тъ во гранчерня-та какво ги давамъ на школіо-то да ги стопанисва. А място-то на фурната зная нема да го правите по добре да го продадете да са зематъ пари-те за школіо-то, да ги употребите дето триватъ, пакъ опези 2 места мои да ги даржите да зема школіо то максуля-тъ. та да поздравишъ сички-те торговци и чорбаѣе и имъ кажи да пристоятъ да са искара школо-то и да са турни на добра регора чи нема да ви са забравятъ имена-та. Мой нещо остава ливада-та на Селище що е вас Симіоново-то и друга ливада на Рипивиць и

колиба-та половина-та и пива-та на Сирмани-те. Туй да го знаете тези 2 парчета ливада да ги гледа Станчу Васплювъ и да имъ зема максуля-тъ; друго сега немамъ що да ви пиша. Вашъ доброжелателъ.

Монко Х. Д. Килифаровъ.

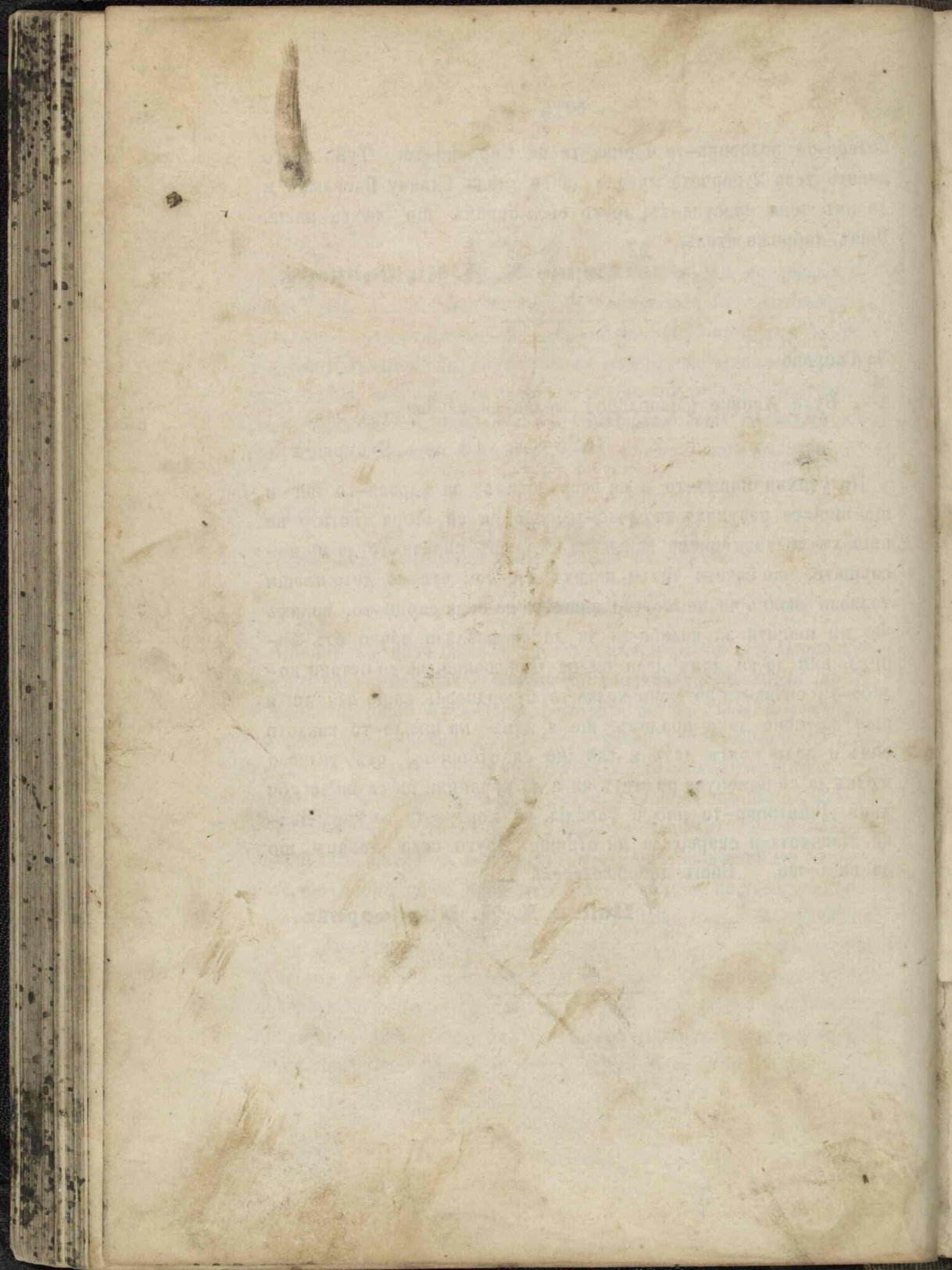
За Габрово

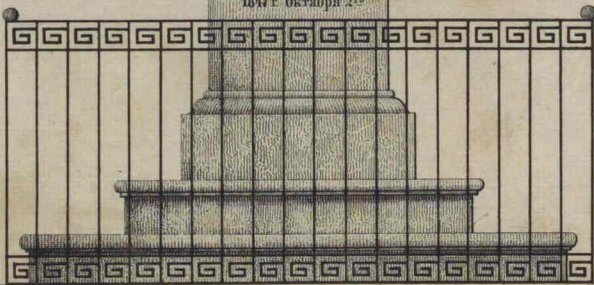
Буде Хацке (Маволица) желая ви здрави

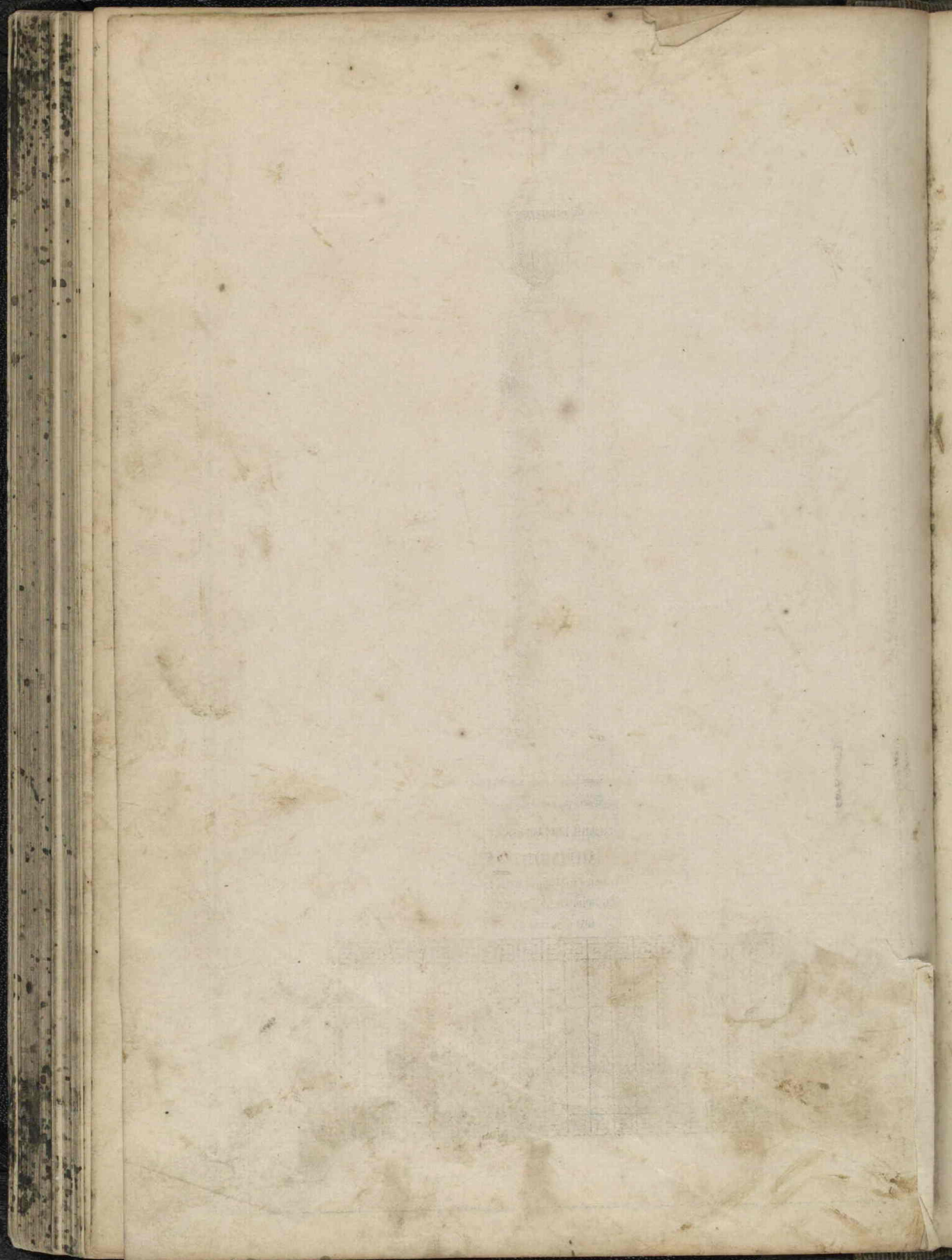
1835 февр. 15 день Букурещъ.

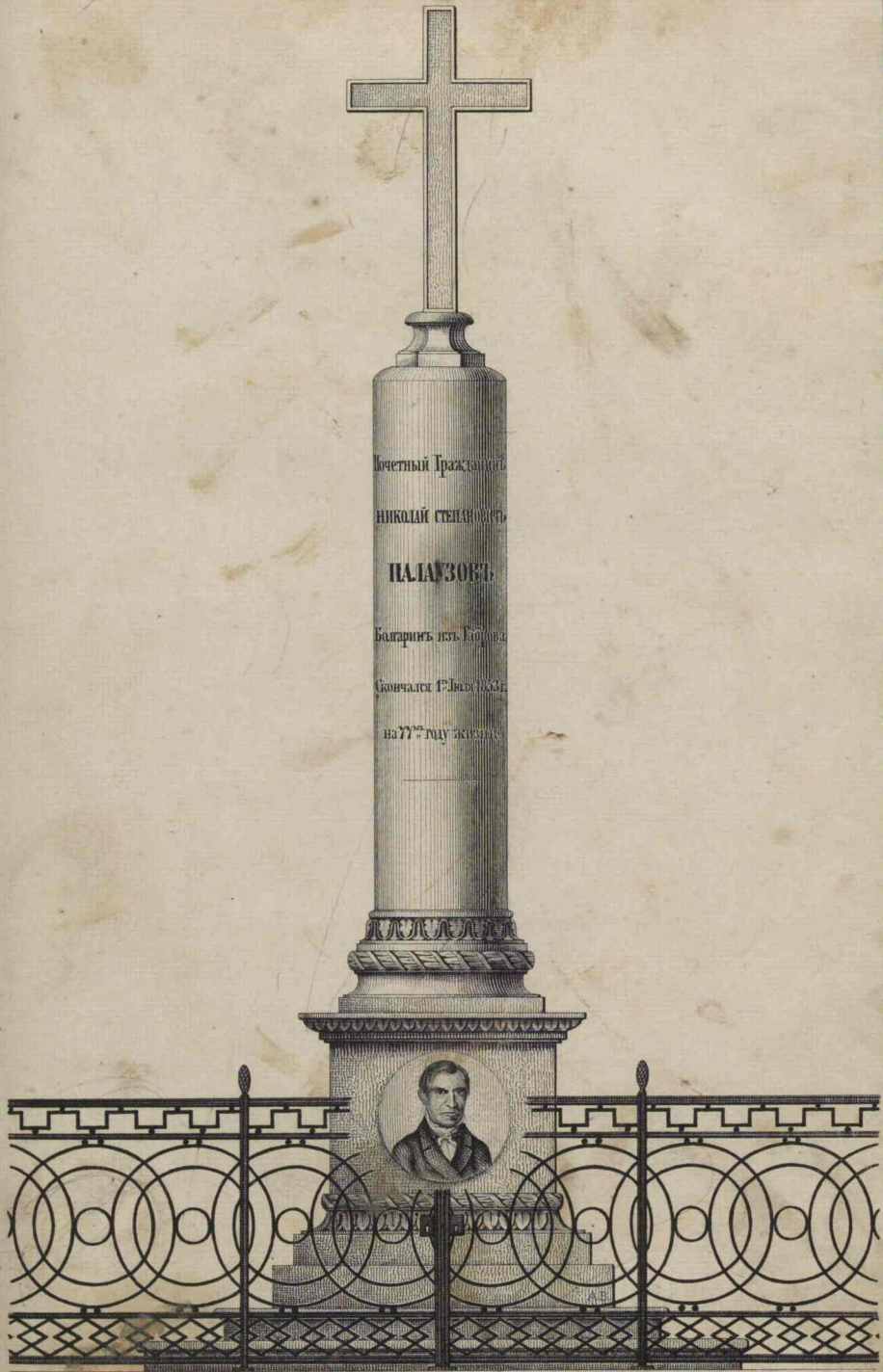
Получихви писмо-то и са възрадовахъ за здрави-то ви и що пишете разумахъ за сичко-то, що да ви стора когато ви пишяхъ толкози писма какво да сторишъ пирачихте да ма послушате, вие сякати чи ви искахъ зло-то; чувамъ дето имаше толкози мюлкъ чи ни остало пищо и ма боли сарце-то, видяхъ що ми пишети за колиба-та чи да са раздѣли мачно отъ бинити, ами да ви дамъ дяла си на Синкювица, чи да остави колиба-та сичка-та за мене колко то буюрдисва, защо ази ни я пища за мене да я продамъ, ще я дамъ на школо-то каквото самъ и далъ моятъ дялъ и тай ще са отберемъ, отъ толкози мюлкъ да са псменува рода-тъ ни и да убраними да са ни загуби хацъ Димитрово-то име и фамилия, чи хортувати са киръ Ивана Манафатъ и спарво да ми отпиши. Друго сеги немамъ що да ви пиша. Вашъ доброжелателъ

Монко Х. Д. Килифаровъ.

Почетный Гражданин

НИКОЛАЙ СТЕПАНОВИЧЪ

ПАЛАЗОВЪ

Богаринъ изъ Кабарды

Скончался 17 Января 1838

въ 77^{мъ} году жизни

Куше 2776

1112

